

Mas tednik

kulturno - politično glasilo

Koroški

Foto-Kaflec

BELJAK - VILLACH

FOTO-KAMERE
FILMI
RAZVIJANJE

svetovnih in domačih dogodkov

5. leto / številka 12

V Celovcu, dne 19. marca 1953

Cena 1 šilling

Podržavljenje

Svetovna nazorna vprašanja prav gotovo niso zadeva brezračnega prostora ali zadeva med štirimi cerkvenimi stenami, marveč posegajo tudi globoko v vsakdanje praktično življenje.

Iz svetovno nazornih vidikov se izoblikujejo tudi gospodarski pogledi in načrti. Potemtakem nimamo delitve sveta samo v svetovno nazornem pogledu, marveč tudi v vseh gospodarskih vprašanjih.

Bistveni znak gospodarskega življenja na zapadu je vsekakor podjetnost posameznika, ki sloni na osebni lastnini. Ta osebna lastnina pa daje vedno zopet nove iniciative za gospodarski napredek.

Če bi hoteli označiti na kratko vzhodni svet v gospodarskem pogledu, tedaj bi pač morali navesti podržavljena podjetja tako v industriji kakor tudi v obrti in kmetijstvu kot najvidnejši znak.

V primerjavi produktivnosti podjetij v privatno-zasebni in osebni upravi s podržavljenimi tovarnami in kolhozi pa moramo ugotoviti, da je donosnost v prvem pogledu večja, večja za lastnika, večja pa tudi za delavca, ki je udeležen na delu pri podjetju. Drži namreč tudi v polni meri trditve in dejstvo, da so pač življenjske razmere delavca na Zapadu mnogo višje kakor na Vzhodu.

Kljub vsem izkušnjam pa so tudi nekatere zapadne države poskusile s podržavljenjem industrije. Tako je britanska delavska vlada pred šestimi leti podržavila vso industrijo železa in jekla ter vse premogovnike in prevozna podjetja. Pri tem je zanimiva ugotovitev pristaša iste delavske stranke, lorda Mildertona, da so vsa podjetja, ki so ostala v privatnih rokah, po letu 1947 v svoji produkciji izredno napredovala, medtem ko je produkcija premoga v podržavljenih rudnikih močno nazadovala. Ravno ta izkušnja pa je izzvala na Angleškem živo stremljenje, da se podržavljena podjetja spravijo zopet v privatno last.

Amerika je vsako podržavljenje odklanjala. Tega stališča niso zastopali samo podjetniki, marveč tudi delav. organizacije, sindikati. Ti so namreč prepričani, da se bodo delavske organizacije in tudi posamezniki lažje uveljavili proti posameznemu podjetniku kakor proti državi, ki bi vsa podjetja združevala v svojih rokah in bi tako bila pač najmočnejši delodajalec. Tako je stanje v vzhodnih državah, kjer pripada delavskim organizacijam samo še naloga, da tirajo delavce do večje delavnosti, čeprav se pri tem skrčujejo delavcem vsakdanje življenjske potrebe.

Pri nas v Avstriji smo imeli že od nekdaj podržavljena prometna sredstva, železnico in pošto. Imeli smo državno železnico, če izvzamemo par privatnih prog, imeli smo državno pošto in tudi ves avtobusni promet naše pošte je po letu 1945 v državnih rokah. Privatne avtobusne linije so skoraj popolnoma izginile.

Po drugi svetovni vojni so se pri nas pojavila stremjenja, da se podržavi tudi velik del industrije. Državni postavi z dne 26. julija 1946 in 26. marca 1949 sta po angleškem vzorcu na pobudo socialistične stranke podržavili industrijo železa in jekla, premogovnike in velike elektrarne. Ta podržavljena podjetja zaposlujejo okoli 100 tisoč delavcev. Medtem ko so komunistične države podržavljenja izvedle z razlastitvijo, je pri nas postava določila, da dobijo prejšnji lastniki primerno odškodnino, katere pa do sedaj še niso dobili.

Razumljivo je, da so taka ogromna podržavljena podjetja, kakor smo jih zgoraj navedli, združena v rokah enega ministrstva, tudi mogočen politični činitelj. Pri nas upravlja vso podržavljeno industrijo in ves promet ter tudi pošto ena oseba, minister inž. Waldbrunner. Za obnovo podržavljene industrije po vojni pa je morala prispevati

Koroški deželni zbor

Za torek, dne 17. marca, je sklical deželni glavar Wedenig novoizvoljeni koroški deželni zbor. Naloga prve seje deželnega zbora bi bila izvoliti predsedstvo deželnega zbora, določiti zastopstvo v posameznih odsekih deželnega zbora, izvoliti zastopnike Koroške v zveznem svetu in pa izvoliti novega deželnega glavarja ter novo deželno vlado.

Poslanca novega deželnega zbora je pozdravil dosednji predsednik Sereinig. Ta je nato zaprisegal poslance, ki so obljubili, da bodo delali za svobodo in blagostanje koroške dežele in Avstrije, vse v okviru obstoječih državnih in deželnih zakonov.

Za predsednika deželnega zbora je bil nato soglasno izvoljen Jakob Sereinig, za prvega podpredsednika Ritscher in za drugega podpredsednika Tillian.

Tudi zastopstvo v osmih odsekih je bilo izvoljeno soglasno. Odseki deželnega zbora so: pravni in ustavni, finančni, šolski, kmetijski in gozdarski, socialno-politični, gradbeni, obrtni in manjšinski.

Tudi koroški zastopniki v zveznem svetu na Dunaju so bili izvoljeni soglasno in sicer za socialistično stranko Hans Sima in Hans Herke, za ljudsko stranko pa dr. Adolf Lukeschitsch.

Nato je bilo treba izvoliti novega deželnega glavarja in pa novo deželno vlado. Zakon predpisuje, da je potrebna za izvolitev navadna večina, vendar ob prisotnosti vsaj dveh tretjin vseh poslancev. Ko je predsednik Sereinig hotel preiti k volitvam glavarja in vlade, so zapustili poslanci ljudske stranke (OeVP) in skupine VdU sejno dvorano in so s tem onemogočili izvolitev deželnega glavarja in deželne vlade. Seja je morala biti zaključena in predsednik je sporočil, da bo nova seja sklicana pismeno.

Po seji so predsedniki posameznih skupin podali izjave, v katerih razlagajo vsak s svojega stališča, zakaj ni prišlo do izvolitve deželnega glavarja in deželne vlade.

Predsednik SPÜ

Za socialistično stranko je dal izjavo čas-

nikarjem sedanji deželni glavar Ferdinand Wedenig. Ta je v svoji izjavi poudarjal najprej napredovanje socialistov pri volitvah in zato pravico socialistov, da dobijo deželnega glavarja in od sedmih mest v vladi pet mest. Vendar pa naj bi se o razdelitvi referatov v uradu deželne vlade ne razgovarjali pred izvolitvijo deželne vlade, ampak šele po volitvi deželne vlade. Člani nove deželne vlade naj bi se nato porazgovorili o razdelitvi referatov. — Predsednik socialistične stranke je nato opisal dosednji potek pogajanj z zastopniki ljudske stranke in skupine VdU. Ti dve stranki sta začetoma nastopali ločeno, sedaj pa zahtevata, da se jih pri razgovorih upošteva skupno.

Predsednika ÖVP in VdU

Za avstrijsko ljudsko stranko (OeVP) je podal izjavo predsednik Herman Gruber. Ta je poudaril, da je izgubila ljudska stranka pri volitvah samo enega poslanca in je zato nepravilno, da ji hoče dovoliti socialistična stranka v novi deželni vladi znatno zmanjšan vpliv. Ni namreč pravilno, da bi socialistična stranka, ki je dobila pri volitvah 48 odst glasov, v vladi imela 80 odst. vpliva.

Za skupino VdU je dal izjavo dr. Scrienzi, ki je tudi poudaril, da s svojimi zahtevami VdU noče izzvati novih volitev, vendar pa mora zahtevati v deželni vladi tako upoštevanje, ki tej skupini gre na podlagi volilnega izida.

Značilno za obe ti dve izjavi je poudarek, da se bosta odslej pogajali OeVP in VdU s socialistično stranko le skupno.

Zakon predpisuje, da je treba izvoliti deželnega glavarja in deželno vlado tri tedne po izvolitvi predsedstva deželnega zbora, torej najkasneje do 7. aprila.

Medtem pa gre delo v uradih deželne vlade neovirano naprej. Ker je proračun za leto 1953 bil že lansko leto odobren še po prejšnjem deželnem zboru, je tudi zagotovljen neoviran potek dela v uradih deželne vlade brez ozira na to, da nove vlade še ni.

Jugoslovanski obisk v Londonu

Jugoslovanski državni predsednik maršal Tito je prispel na jugoslovanski vojni ladji v ponedeljek v London. Ko je stopil Tito na angleška tla, so ga pozdravili ministrski predsednik Churchill, zunanji minister Eden in vojvoda edinburški. V odgovoru je poudaril maršal Tito trajno prijateljstvo med Jugoslavijo in Veliko Britanijo, ki naj primore k zagotovitvi miru. — Nato se je odpeljal Tito s Churchillom v predsedstvo britanske vlade, pozneje pa je v jugoslovans-

predvem ameriška pomoč. To se pravi, da je moralo privatno gospodarstvo dajati, da je moglo živeti in napredovati podržavljeno gospodarstvo.

Vedno zopet jemero poročila, da je pri pošti in železnici velik primanjkljaj. V zadnjem času poročajo listi, da pripravlja vlada preureditev pri železnici in pošti, da bi obe podjetji postavili na temelj trgovskega podjetja, to se pravi na položaj, kjer naj bi se podjetje tudi vzdrževalo s svojim donosom.

Na teh nekaj slučajih vidimo, da v podržavljenju ni iskati tiste potrebne rešitve gospodarskih nalog, ki jih zahteva vsakdanje življenje. Pobuda in iniciativa na gospodarskem področju prihaja od posameznika in ta posameznik se bo v polni meri žrtvoval za gospodarski procvit le, če bo tudi sam pri tem udeležen. Seveda pa mora imeti pri vsem tudi država nalogo, da s svoje strani preprečuje izkoriščanje delovnega človeka po podjetniku.

skem poslaništvu v Londonu sprejel predsednika Churchilla in zunanjega ministra Edena.

V torek je bil jugoslovanski državni predsednik na obedu pri kraljici Elizabeti. Na obedu je bil še vojvoda edinburški (mož kraljice), kraljčina mati, princesinja Margareta, ministrski predsednik Churchill, zun. minister Eden in prejšnji min. predsednik Clement Attlee.

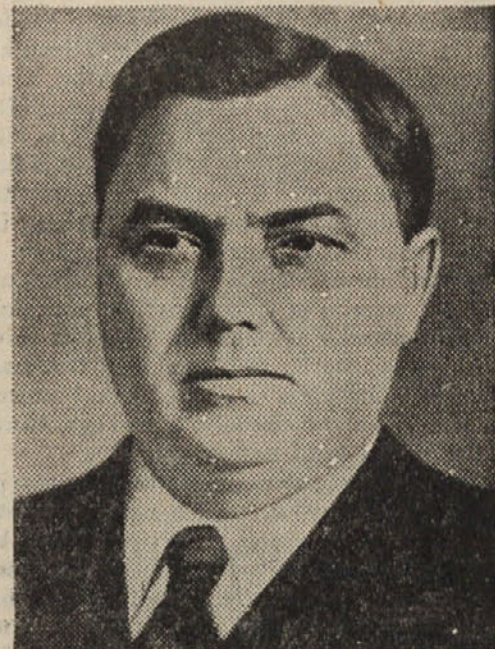
Proti večeru se je razgovarjal maršal Tito s Churchillom in Edenom o važnih političnih vprašanjih, predvsem o položaju, ki je nastal po Stalinovi smrti in o tržaškem vprašanju.

Jugoslovanski državni predsednik ostane v Veliki Britaniji do 21. marca.

Prejšnjo nedeljo je bila v Washingtonu služba božja za osvoboditev ruskega naroda. Pobožnosti se je udeležil tudi predsednik D. Eisenhower.

Predsednik Eisenhower je imenoval za novega ameriškega veleposlanika v Moskvi Charles-a E. Bohlen-a, za katerega sodijo, da je najboljši ameriški poznavalec Sovjetske zveze.

Po poročilu glavnega tajnika Atlantske obrambne zveze štejejo vojske Zapadne Evrope skupno okrog 3 milijone in 500.000 mož. Ta vojska bo imela koncem tega leta okrog 4.000, večinoma reakcijskih letal. Za obrambne namene Atlantske zveze bo izdana letos vsota preko 63 milijard dolarjev.

Georgij Maksimiljanovič Maenkov
novi predsednik sovjetske vlade (USIS)

KRATKE VESTI

Petrolejski vreleci v Avstriji, ki jih izrabljajo sovjetske zasedbene oblasti, so v letu 1952 dale tri milijone ton petroleja. Od te količine je dobila Sovjetska zveza in nato njene podložniške države skoraj dva milijona ton, za kar ni dobila Avstrija niti enega šilinga.

Od ponedeljka, dne 16. marca, je v prodaji spet popolnoma neposneto mleko, za katerega naj bi bila prodajna cena S 2.16 za 1 liter. Notranje ministrstvo pa te cene ne prizna in zahteva, da tudi to mleko prodajajo po S 2.04 za liter. Cena pri kmetu ostane neizpremenjena, zato bi od morebitno zvišane cene imele dobiček le mlekarne.

Po poročilih kmetijskega ministrstva je stanje posevkov v Avstriji zadovoljivo. Kmetje so v splošnem, zlasti na Gradiščanskem in v Dolnji Avstriji, že povsod začeli s spomladanskimi deli.

Koroški deželni glavar Ferdinand Wedenig, ki je bil pri volitvah dne 22. februarja izvoljen v državni in deželni zbor, se je odločil, da odloži svoj državnoborski mandat in obdrži mandat v koroškem deželnem zboru.

Zaradi nezaupnice, ki jo je dobil v japonski poslanski zbornici japonski ministrski predsednik Jošida, je ta razpustil poslansko zbornico in bodo v kratkem nove volitve.

Od 13. do 15. marca je bilo v New Yorku zborovanje Krščansko-demokratske zveze Srednje Evrope. Ta zveza združuje zastopnike vzhodnoevropskih podložniških držav in Jugoslavije.

V sredo je prispel v New York šef generalnega štaba jugoslovanske vojske Peko Dapčević, ki ostane v Ameriki 14 dni, da si ogleda organizacijo ameriške vojske.

Prejšnji teden je izročil ameriški poslanik v Beogradu jugoslovanski vojski prva štiri ameriška letala na reakcijski pogon. Nadaljnja letala bodo sledila.

Zaradi napadov sovjetskih reakcijskih letal na zavezniška letala v Nemčiji bodo odposlali Amerikanci v Evropo skupino svojih „Sabrajt“ reakcijskih letal, ki dosežejo hitrost 1.150 km na uro.

Na letališču v Gradcu je pristalo češko lovsko vojaško letalo, v katerem je bila posadka treh mož, ki so takoj po pristanku izjavili, da so politični begunci. — „Brezvestnik“ bo najbrž napisal, da so to češki „belogardisti“.

Na berlinskem kolodvoru Charlottenburg je vlakovodja ustavil vzhodnonemški brzovlak iz Dresdena v Schwerin, vlakovodja in kurjač sta izstopila in sta izjavila, da ostaneta v Zapadni Nemčiji kot politična begunca. — „Brezvestnik“ bo napisal, da so to nemški „belogardisti“.

Politični teden

Po svetu . . .

Medtem ko komunistično časopisje širrom sveta še vedno v dolgih člankih piše o Stalinovi smrti, oziroma vplivu njegove osebnosti na komunistični in ostali svet, more zdaj pisati še o novi izgubi med Kremlju podložnimi komunističnimi veljaki. Za nenadno pljučnico je umrl Klement Gottwald, predsednik ČSR.

Bil je na Stalinovem pogrebu v Moskvi. Nekaj dni zatem je umrl v državni kliniki v Pragi v starosti 56 let. Oslabljen organizem pljučnice ni vzdržal. Gottwald je izšel iz stare češke socialdemokratske garde, se od tam priključil komunistični stranki, katere soustanovitelj je bil Slansky. Leta 1945 je postal ministrski podpredsednik, naslednjega leta ministrski predsednik. Naslednji dve leti sta bili v znaku borbe komunistične stranke za popolno oblast v državi. Po dramatični odstranitvi Beneša in Jan Masaryka je potem kom. stranka z Gottwaldom in Slanskyjem uvedla diktaturo kom. partije in Češko-slovaško politično in gospodarsko popolnoma podvrгла Sovjetski zvezi. Borba za oblast med Gottwaldom in Slanskyjem se je pred nekaj meseci končala s smrtno obsodbo Slanskega. Gottwald je zdaj umrl naravne smrti.

Med dolgovozna ugibanja in komentarje po svetovnem tisku, kakšen naj bi bil razvoj po Stalinovi smrti, so prispelave vesti, ki so že itak dokaj nervozno politično javnost na Zapadu še razburile. Sovjetski lovci na raketni pogon Mig 15 so sestrelili po eno ameriško in angleško letalo, pri čemer je našlo smrt vseh šest mož posadke angleškega bombnika. Amerikanci in Angleži so ostro protestirali, zahtevali kaznovanje krivcev in povrnitev škode. Češkoslov. vlada oz. sovjetski komisar za Nemčijo — letala so prišla iz Češke oz. sovjetske cone v Nemčiji — protestov nista vzela na znanje, češ da sta anglo-ameriški letali bili nad njihovi ozemljem. Izjave očitidcev, ki so v zapadni Nemčiji opazovali sestrelitev, govorile nasprotno. — V praktičnih ukrepih za preprečitev sličnih dogodkov pa sta ameriška in angleška vlada izdali kaj različne ukaze. Medtem ko je ameriška vlada napovedala prihod 150 najmodernejših lovskih letal za zavarovanje zračnega prostora in dovolila svojim letalskim silam v Zapadni Nemčiji, da se z orožjem branijo pred napadali, pa so Angleži zgolj prepovedali svojim pilotom približati se več kot 16 km vzhodni meji.

Nekateri časopisi menijo, da so zadnje sestrelitve odgovor na sklep generalnega štaba Atlantske zveze, da ne bodo vrnili lovca Mig 15, s katerim je neki poljski pilot ušel na Dansko. To najmodernejše letalo sovjetske konstrukcije je prvo, ki so ga dobili zavezniki nepokvarjenega v roke. **Eden in Buttler sta se vrnila iz Amerike**

Zunanji in finančni minister Vel. Britanije sta imela dolge pogovore s svojimi ameriški prijatelji. Eden je pred odhodom orisal smernice in prizadevanja angleške vlade v kratkem takole:

Britanska vlada je vsak čas pripravljena stopiti v mirovne razgovore z novimi voditelji SSSR (=Sovjetska zveza); brit. vlada želi uspehe pri organiziranju evropske armade in francosko-nemško zblizanje; brit. vlada se ne namerava priključiti kaki evropski federaciji, ker je britansko cesarstvo svetovno cesarstvo, družina narodov, raztresenih po vsej zemeljski obli; brit. vlada bo obdržala svoje čete v Evropi, dokler bo smatrala to potrebno, vsako ogrožanje Zapadne Evrope pa pomeni tudi ogrožanje Anglije in bi dovedlo do odgovarjajočih angleških ukrepov; brit. vlada izda 40% državnega proračuna za vojaške potrebe; Vel. Britanija se korejske vojne udeležuje v omejenem obsegu, kar ji narekujejo gotove okoliščine, bo pa uvedla strožje nadzorstvo nad uvozom strateškega materiala v komunistično Kitajsko.

Jugoslovanski maršal Tito na obisku v Londonu

Na svoječasno povabilo angleškega zunanjega ministra Edena, je v ponedeljek prispel na obisk v Anglijo jugoslovanski ministrski predsednik maršal Tito. Prispel je na jugoslovanski vojni ladji „Galeb“, katero so med potjo spremljali menjaje se angleški rusilci. Po vladnih poročilih se bo Tito sestal na važne pogovore z ministrskim predsednikom Churchillom, zunanjim ministrom Edenom in feldmaršalom Alexandrom. Povabljen je tudi na zajtrk k

angleški kraljici Elizabeti. Obisku maršala Tita v britanski prestolnici pripisuje zapadna politična javnost velik pomen in poudarja veliko vlogo, ki jo ima Jugoslavija kot vojaško zelo močna evropska država. Pred svojim odhodom je Tito izjavil časnikarjem, da ima njegov obisk namen utrditi tradicionalno prijateljstvo in zavezništvo med britanskimi in jugoslovanskimi narodi, zavezništvo, ki sta ga potrdili obe svetovni vojni proti skupnemu sovražniku.

Obisk v Londonu pač sovпада v čas, ko si obe vladi želita utrditi svoj prestiž: Angleži hočejo, kolikor mogoče, obnoviti nekdanji ugled, ki so ga imeli na Balkanu in Bližnjem vzhodu. Ta jim je potreben za njih politično ravnovesje k naraščajočemu vplivu Amerikancev. Jugoslovanska vlada pa potrebuje prav tako mednarodno političnega kapitala, ker sili tržaško vprašanje na čimprejšnjo rešitev in pogajanja z Italijani gotovo ne bodo lahka. Da bo na londonskih razgovorih tudi tržaško vprašanje izčrpno obdelano, je že dokaz prisotnost feldmaršala Alexandra, ki je poveljeval slavni angleški osmi armadi, ko je skozi vso Italijo prodrla do Trsta in Celovca.

. . . in pri nas v Avstriji

Po volitvah so splošno pričakovali, da bo nova vlada hitro sestavljena in to iz obeh dosedanjih vladnih strank. To pričakovanje pa se ni izpolnilo. Izkazalo se je, da so bile le resno mišljene besede načelnika OeVP, ing. Raab-a, ki je že med volilnim bojem napovedal, da ni nikjer napisano, da bi morala tudi po volitvah ostati dosedanja vladna koalicija. In res je Ljudska stranka sklenila po volitvah, da naj bi vstopila v vlado tudi volilna skupina VdU. Na to pa niso hoteli in še vedno nočejo pristati socialisti, ker bi s tem izgubili gotovo precej na svoji moči in na svojem vplivu v vladi. Zato je bila tudi po kratkem razgovoru prekinjena prva seja med OeVP in SPOe, ki je bila v torek, dne 3. marca.

Ker ni bilo mogoče doseči sporazuma med obema glavnima strankama, tudi kancler ing. Figl, kateremu je zvezni predsednik poveril sestavo nove vlade, ni še mogel te vlade sestaviti. Zastopniki OeVP in VdU so izročili ing. Figlu skupne zahteve obeh teh strank. Te zahteve niso toliko političnega kakor bolj gospodarskega značaja, kakor je bil tudi že ves volilni boj gospodarskega značaja. Na te zahteve so odgovorili socialisti, da so te zahteve raznih industrialcev in bankirjev, ki bi hoteli razbiti dosedanjo vladno koalicijo.

Medtem so želeli biti sprejeti pri zveznem predsedniku dr. Körnerju zastopniki VdU, da bi mu obrazložili svoje stališče. Vendar do sprejema ni prišlo, socialisti pa zatrjujejo, da bi bilo nedemokratično, če bi sprejeli še skupino VdU v vlado, ker so oni pri volitvah dobili največ glasov. Ta

trditev pa ne drži in je prikrojena samo za avstrijske razmere. Tako so bile n. pr. leta 1952 volitve v novi južni-nemški državi. Pri teh volitvah so dobili nemški socialisti 38, nemški liberalci 23 in krščanski demokrati 50 poslancev. Vlado pa so sestavili socialisti z liberalci in krščanski demokrati z večino glasov so morali v opozicijo. Zato zatrjevanje socialistov o demokraciji ni popolnoma v skladu s pravimi načeli demokracije.

V soboto, dne 14. marca, so se sestali ponovno pri ing. Figlu zastopniki OeVP in SPOe, da bi se porazgovorili o sestavi nove vlade. Seja pa je bila zopet zelo kratka, ko je načelnik OeVP poudaril, da OeVP še vedno vztraja na zahtevi, da naj bo tudi skupina VdU pritegnjena v vlado. To pa je odklonil načelnik socialistične stranke dr. Schärff z utemeljitvijo, da bi bilo tako postopanje nedemokratično. Zahteval je koalicijsko vlado med OeVP in SPOe, nadalje pa je zahteval za socialistično stranko v tej vladi še prosvetno ministrstvo, katero je doslej imela OeVP.

Ker nobena stranka noče popustiti, nastane veliko vprašanje, kaj sedaj. Sicer bi OeVP mogla sama skupaj z VdU sestaviti novo vlado in bi ta vlada tudi imela večino v državnem zboru. Je pa veliko vprašanje, če bi mogla taka vlada dalje časa vladati. Saj bi socialisti, ki razpolagajo z veliko močjo v svojih delavskih zvezah, tej vladi delali take težave, da bi bilo njeno življenje le kratkotrajno. Na drugi strani pa tudi socialisti sami ne morejo sestaviti nove vlade, ker bi taka vlada v parlamentu ne imela večine. Zato bo morala popustiti ena obeh večinskih strank ali pa bo morala popustiti vsaka nekaj, tudi socialisti, ki so po volitvah bili prepričani, da bodo mogli v še večji meri vzpostaviti svojo oblast, kakor so jo imeli že doslej.

Podoben, četudi ne enak, je položaj v koroškem deželnem zboru. V koroški deželni vladi je sedem članov vlade. Poleg deželnega glavarja Ferd. Wedeniga sta zastopala socialiste še namestnik deželnega glavarja Krassnig in pa Pabst. OeVP so zastopali namestnik deželnega glavarja Ferlitsch in dr. Karisch ter Sagaischek. VdU skupino pa je zastopal Lerchbaumer. — Ker so pri volitvah dobili socialisti od 36 deželnih poslancev 18, zahtevajo v vladi eno mesto več. Pa ne samo to, socialisti zahtevajo, da bi od 28 referatov v uradu deželne vlade imeli v rokah 23 referatov. Na to pa zastopniki OeVP in VdU niso pristali in zato tudi še ni gotovo, kako bo sestavljena koroška deželna vlada.

Za torek, dne 17. marca, je bil sklican na prvo sejo koroški deželni zbor. O poteku te seje poročamo na prvi strani. Za sredo, dne 18. marca, je sklicana prva seja državnega zbora. O poteku te seje pa bomo poročali v prihodnji številki. Danes pa je tako v koroškem deželnem zboru, kakor tudi še bolj v državnem zboru, nejasno, kdo in kako bo sestavil vlado. Da bi po tako kratkem času ponovno vprašali za mnenje volivce, to se pravi, da bi v kratkem bile spet nove volitve, nad tem ni nobena stranka posebno navdušena.

† Leopold Kunschak

Na Dunaju je umrl v petek, dne 13. marca, zvečer predsednik avstrijske poslanske zbornice Leopold Kunschak.

Leopold Kunschak je bil rojen 11. novembra 1871 na Dunaju. Mati ga je poslala — oče mu je že zgodaj umrl — učiti se sedlarstva. Kot mlad sedlarski vajenec se je začel Kunschak zanimati za socialna vprašanja in posebej za slab socialni položaj delavstva. Že z 20 leti se je zato začel politično udeleževati z namenom, da materialno pomaga delovnemu prebivalstvu. Dne 21. decembra 1892 je ustanovil Kunschak Krščansko-socialno delavsko društvo in tri leta pozneje je začel izdajati list „Freiheit“, glasilo Krščansko-socialnega društva. Po petih letih se je list preimenoval v „Christlich-soziale Arbeiterzeitung“.

Tako je postal v Kunschaku že zgodaj iz navadnega sedlarskega pomočnika v požrtvovalnem delu politik, socialni delavec, časnikar in prvobornitelj za delavske pravice socialno zapostavljenega delavstva. Pri tem je bil Kunschak najzvestejši sodelavec dunajskega voditelja krščansko-socialnega pokreta, dr. Karla Luegerja.

Dne 27. novembra leta 1904 je bil izvoljen Kunschak v dunajski občinski svet in malo let pozneje v dolnje-avstrijski deželni zbor in tudi v avstrijski državni zbor. Kjer je ostal do prihoda nacistov. Leta 1945 je bil izvoljen spet v državni zbor in je postal njegov predsednik.

Načela, ki jih je zastopal Kunschak, je prevzelo tudi krščansko-socialno gibanje med Slovenci, kjer je bil glavni njihov zagovornik dr. Janez Evangelist Krek. Zato se moramo ob Kunschakovi smrti tudi Slovenci spominjati njegovih velikih zaslug za priboritev socialnih pravic delovnemu ljudstvu po načelih krščanske pravičnosti in v smislu navodil Cerkve ter popeževih okrožnic.

O Titovi zunanjih politiki

Ameriški „Wall Street Journal“ se bavi v enem svojih uvodnikov s Titovo zunanjo politiko in piše:

„Naj človek misli o načrtnem gospodarstvu maršala Tita kar hoče, vendar mora priznati, da je ta jugoslovanski državnik v mednarodnih zadevah realist.“

Ponudil se je za sodelovanje pri zahodnih naporih, da bi ustvaril obrambo pred sovjetskim napadom, vendar pravi, da se Jugoslavija ne bo obvezala za nikake politične cilje. S tem meni, da ne želi Jugoslavija nikakega vmešavanja v svoje notranje zadeve in tudi ne misli skleniti nikakega sporazuma, s katerim bi se čutila kakor koli vezana v tistem, kar smatra za svoje zakonite zahteve, na primer v zahtevi do Trsta. Politično stališče Jugoslavije do Trsta je

V čem je bil in v čem je naš nacionalizem?

Veliki narodi so v svoji politični zgodovini pod zastavo nacionalizma širili svojo politično in gospodarsko oblast preko sveta in tako zaslužjevali male narode in dostikrat cele kontinente. V takem gledanju nacionalizma je dobilo vsako narodnostno stremljenje poseben političen prizvok in tak nacionalizem so posebno odklanjali mali narodi in tudi veliki, dokler jim ni koristil pri dosegu povečane politične in gospodarske moči na svetu.

Tako pojmovan nacionalizem z narodno zavednostjo nima nikakega opravka.

V vsem našem političnem razvoju pa je imel naš nacionalizem vse drugo vsebino in k tej vsebini se v polni meri priznavamo tudi danes in za tako vsebino se bomo zastavljali tudi zanjeprej.

Vsakemu svojej s tem dvema besedama bi najbolje in najlažje označili vsebino naše narodne zavednosti.

Vsakemu svoje na vzgojnem, na gospodarskem in na kulturnem ter političnem področju.

Na vzgojnem področju se je desetletja bil in se tudi še danes bije boj za to, da se mladina po vsej šolski vzgoji pelje in vodi v narodno skupnost, v katero se je rodila ali narodila, da se torej slovenski otrok vzgaja tudi v šoli v Slovenca, da se nemški otrok vzgaja v Nemca, da pa se oba skupno vzgajata v skupni državljanski zavednosti. To je in je bil tudi smisel odredbe o dvojezičnih šolah.

Na gospodarskem področju smo vedno zopet zahtevali za Slovence iste osnove gospodarskega napredka, kakor so na razpolago nemški kmečki mladini. Brez strokovnega šolanja ni splošnega gospodarskega napredka, ne v eni in ne v drugi panogi gospodarstva. Izraz tega stremjenja je ponovno izražena zahteva po kmetijski šoli, ki pa seve ne sme in ne more ostati edina strokovna šola, ker se konično gospodarski napredek ne omejuje le na kmetijstvo.

Na kulturnem področju smo se desetletja desetletja borili za to, da bo tudi nam Slovincem pri vsej samopomoči od strani države in dežele dodeljen razmerni del materialne opore za to delo in za ta razvoj.

Na vseh treh področjih, ki smo jih zgoraj navedli, pa je južni del dežele, v katerem živijo pretežno Slovenci, zavesno zamenjarjen tako od države kakor tudi od dežele.

Zdi se nam, da je prvi vzrok tega zapostavljanja velikega dela naše dežele pred vsem v tem, da južni del naše dežele v predstavnstvu dežele ni zastopan. Če pregledamo koroški deželni zbor, moramo ugotoviti, da tam ni poslancev iz južnega dela. Ne gre tu niti za vprašanje Nemeč ali Slovenec, gre za dejstvo, da so vse stranke na južnem Koroškem iskale le volivce, da pa za te kraje nimamo poslancev.

Vsak poslanec pa se bo v prvi vrsti brigal za tisti kraj, katerega iz svojega vsakdanjega življenja najbolj pozna. Za tak kraj bo oskrboval gospodarsko in kulturno pomoč. Ta zadnji pojav pa ni posebnost samo sedanjega deželnega zbora, marveč je znak političnega življenja na Koroškem že desetletja. Tu grešijo tako pristaši SPÖ kakor tudi pristaši ÖVP, ker od svojih strank ne zahtevajo kandidatov, ki bi bili iz ozemlja, kjer so volivci.

Dvakrat pa je slepo, da ne rečemo več, če Slovenci, in to celo „patentirani“, dajejo glasove kandidatom iz nemškega ozemlja. Za tako pojmovan in praktičiran slovenski nacionalizem pa res nimamo nikakega razumevanja in tudi že volivci sami spoznavajo, da je bila gonja proti KDS na volitvah narekovana iz drugih, ne pa iz slovenskih nagibov.

posebno stvarno in zahteva iz tega razloga znatnega upoštevanja. Po Titovem mnenju bi bilo treba smatrati Trst — o katerem se Italija in Jugoslavija prepirata že leta — kot postransko zadevo, ne pa kot zadevo, katere rešitev mora biti pogoj za sporazum o sodelovanju pri obrambi pred moskovsko ekspanzijo. To se zdi enako pametno kot predlog, naj sosedu, ki sta se prepirala o mejniku, začasno pozabita na svoj prepir in se pridružita gasilcem, ki skušajo omejiti požar, da se ne bi razširil.

Pametno se zdi zato, ker bi v primeru, če bi Sovjetska zveza uspešno vdrla proti jadransko-sredozemskemu področju, tržaški problem ne bil več problem, ki naj bi ga reševali Jugoslavija in Italija. To bi bilo vprašanje, ki bi ga Moskva „rešila“ z osvojitvijo.

„Sociologija“ (nauk o družbi)

Iz Argentine smo prejeli sporočilo, da je tam že v tisku knjiga, ki jo je napisal prof. dr. Ivan Ahčin in ki nosi naslov SOCIOLOGIJA (Nauk o družbi). Knjiga bo izšla v založbi „Družabne pravde“. Kmalu po izidu bo na razpolago tudi na Kororkem.

Spregovorimo najprej par besed o avtorju tega najnovejšega slovenskega katoliškega znanstvenega dela. Prof. dr. Ivan Ahčin je bil v dobi med dvema vojnama poznan in priznan slovenski javni delavec. Zlasti se je udeleževal v političnem življenju in pa v uredništvu „Slovenca“. Njegovega največjega zanimanja pa je bilo vedno deležno socialno vprašanje, neumorno je študiral družabna in gospodarska vprašanja. Njegove razprave so bile natisnjene v najboljših slovenskih katoliških revijah. Tudi samostojnih del ima že lepo število. Zdaj je g. dr. Ahčin v Argentini, kjer v slovenskem semenišču predava sociologijo, radi majhnega števila profesorjev pa seveda tudi druge predmete. Istočasno se tudi v Argentini udeležuje slovenskega javnega življenja in to predvsem slovenskega krščanskega socialnega gibanja in je podpredsednik organizacije „Družabna pravda“, tajnik „Slovenskega predstavnstva krščanskih delavcev — Slovenske delavske zveze“, ki ima svoj sedež v New Yorku in je včlanjena v „Srednje-evropsko federacijo krščanskih delavskih strokovnih zvez“. Je nadalje predsednik „Stalnega odbora za socialne dni slovenskih katoličanov v Argentini“ in predsednik „Vodstva socialnih študijskih krožkov“, katerega delokrog se razteza na vse slovenske izseljence.

Knjiga, ki bo te dni izšla, je dejansko prvi zvezek širšega dela, katerega nadaljni zvezki se obetajo v naslednjih letih. Vendar pa je treba takoj poudariti, da je že ta knjiga sama na sebi popolnoma zaključena celota. Knjiga ima nadalje to odliko, da je pisana tako, da jo bo lahko razumel tudi preprost bralec, ki razpolaga z naravno inteligenco in bogastvom življenjskih izkušenj. Avtor v tej prvi knjigi obravnava osnovne činitelje družabnega življenja. Tvarina je razdeljena na šest poglavij, od katerih prvo obravnava osnovne pojme o sociologiji, drugo je posvečeno krščanski sociologiji, tretje — najbolj zanimivo — go-

Iz Roža

Izza dni minulih volitev beležimo sledeče izkušnje: Od raznih strani se je zlivala in vsiljevala tiskana beseda propagande v naše hiše in družine. Ni čuda, če je tudi Brez-vestnik ponujal svojo laž, vmes pa volilne listke za socialistično stranko Avstrije. Kje so ga sprejeli z veseljem? Slišimo, da so se pristaši SPOe ustrašili marksističnih bratov; sramovali so se, da Brez-vestnik prinaša njih volilne listke. Na skrivaj so jih pobirali iz Brez-vestnika. Mar so se hoteli umakniti treznemu premisleku, kakšnega duha je njih vodstvo, če se družijo s komunističnimi DF-arji, katerih svojčas niso mogli dosti preklesti in obsoditi? Morda si bodo pa vsaj po volitvah razjasnili vso zakulisno igrakanje in zlorabljanje z njim oddanimi volilnimi glasovi!

Ob tem doživljanju vstajajo spomini na volitve leta 1949: da smo Slovenci oddali za državni zbor svoje glasove OeVP, je nemčurske prenapeteže po naših vaseh razhudi- lo; da bi raje volili VdU, če bi prej vedeli, da se OeVP tako spozablja in prevzema naše glasove! Tako torej izgleda v malem svetu naših vasi kot v celoti države: za nas ni pristojnega mesta — SPOe deželni glavar vali pristojnost na OeVP-kanclerja, in kancler na glavarja! Kdo ni prepričan o tujnosti samostojnega nastopa, ki daje vodstvu KDS pravico, da v državni in mednarodni javnosti zastopa interese manjšine.

Dostavljamo še dejstvo, da so se v dneh pred volitvami velenemški krogi z naslodo poglabljali v narodno-izdajalsko gonjo Brez-vestnika, ne da bi se dali prepričati in pridobiti. Skodoželjno so si meli roke, češ: če se dva tepeta, se tretji veseli. Nam je to le dokaz, da so se „Brez-vestneži“ utapljali in da so medtem že utonili v rdečem morju mednarodnega marksizma. To pa nam tudi dokazuje, da smo velenemštvu le še mi Slovenci v KDS kamen spotike in ovira v osegi njih nemoralnega cilja — ponemčenja koroških Slovencev!

Nas pa ohranjata zvestena našim prednikom naši svetinji: Bog in narod!

vori o človeku, njegovi naravi, duši, izvoru, pravicah in dolžnostih, v četrtem poglavju je govora o družbi, v petem o družabnem redu, v poslednjem pa je krasna razprava o krščanski pravičnosti in ljubezni. V delu so upoštevani že tudi najnovejši izsledki krščanskega socialnega nauka, zlasti učenje papeža Pija XII., ki v sorodnih slovenskih delih še nikjer ni bilo obravnavano.

Naj kratko spregovorimo par stavkov še o založnici. Vsakdo, ki ima opravka s tiskom slovenskih knjig širom sveta, prav dobro ve, koliko žrtev je potrebnih, da se nova knjiga more založiti. Poleg žrtev je brez dvoma potreben tudi vrhan koš korajže. To korajžo je „Družabna pravda“ s to izdajo brez dvoma pokazala, saj je založba znanstvenega dela brez dvoma še veliko

Naš zavetnik

(Za praznik sv. Jožefa 19. marca 1953)

Sveti Jožef, Ti služabnik zvesti,
Bog Te je za ženina izbral
najčistejši Materi — Nevesti,
božje Dete Ti je v varstvo dal.

Tvoje zdaj sionske so višave,
za plačilo si prejel Nebo. —
Velik si v sijaju večne slave,
vse dosežeš, kar Te prosimo.

Širna zemlja Ti gradi svetišča
in oltarje z limbarji krasi;
posvečena so Ti zavetišča,
verno ljudstvo vneto Te časti.

Iz Podjune

V mirnih urah sedaj po volitvah razmišljamo o volitvah in o rezultatu teh volitev. Prav zanimive se nam pač vsekakor zdijo številke iz Šmihela nad Pliberkom. Vedno smo bili vajeni v Šmihelu gledati katoliško občino in faro. Tokrat pa se je na volitvah pojavilo kar 42 „protestantov“. Na proglas, katerega so iz rdeče celovške tiskarne po posebnih navodilih naslovili na katoliške Slovence, se je oglasilo tako vzorno število „protestantov“. Ti so glasovali za „katoliškega“ kandidata, ki je bil — kakor je sam zatrjeval — na čelu „protestnega“ pokreta.

Da smo, vsaj po volilnem izidu, postali še bolj rdeči, se bo marsikateri tudi še čudil.

J. S. Baar — Al. Nemeč:

ZEMLJA IN LJUDJE

R O M A N

(Deveto nadaljevanje)

Tudi njej je hlapec nadel praznično opremo in pomeril strange. Nazadnje je skočil na kozla in pred gospodarjevimi očmi trikrat v diru prevozil dvorišče v krogu.

„Dobro.“ je pokimal gospodar. „Zvečer pelji konja h kovaču, da ju prekuje, in okopaj ju v ribniku!“

Preden je noč razprostrla temna krila nad pokrajino, so bile vse priprave končane. Pripravljen je bil voz in konja pa tudi Cimbura. V tistem, zdravem spanju je počivala vsa Kovandova družina in živah.

VII.

Kraljevski deželni gubernij so na Češkem v letu 1849. sicer zrušili, toda le na papirju. Trajalo je še nekaj let, preden se je živela nova ustanova, imenovana c. kr. namestništvo.

S pripravljeno vztrajnostjo so ljudje še dalje kakor do sedaj, naslavljali gospoda svetnika bodisi „gospod magistratni svetnik“ bodisi „gospod gubernijski svetnik“ in prizivi v civilnih ali kazenskih zadevah so še naprej romali v Prago na splošno prizivno sodišče, čigar zasedanja se je moral udeležiti tudi vsakokratni pristojni svetnik.

„K apelaciji gre,“ so govorili ljudje, kadar se je gospod svetnik odpravil v Prago. In na tako pot se je namenil okrajni glavar v Pisku, gospod Frančišek Karel Miltner. Prage se je vedno veselil in v krogu čeških domoljubov je bil vsakokrat ljub in posebno dobrodošel.

To pot je vzel s seboj tudi svojo gospo, ker je peljal v Prago svojega starejšega sina Jindricha Otokarja, ki je podedoval po očetu ljubezen do starinoslovja, postal muzejski pomočnik in pomagal Janu Erazmu Vocelu urejevati v Pragi muzejske zbirke. Skrbna mamica je hotela ljubemu sinu sama izbrati stanovanje in mu pripraviti gnezdece.

Vsa družina z gospodom svetnikom se je še lepo grela v mehkih blazinah, ko je na Kovandovem domu že davno bilo vse na nogah. Zgodaj zjutraj pred štirimi je prvi vstal Cimbura. Gosta tema je pokrivala še ves kraj, ko je konjema nasul ovsu in ju pri luči skrbno, pridno česal, razpletal grive in repove

bolj tvegana zadeva, kakor pa založba katkega romana. Če pa upoštevamo, da „Družabno pravdo“ vodijo v glavnem samo delavci in obrtniki, ki čez dan delajo v tovarni in obratih, v poznih nočnih urah pa se v daljnem Buenos Airesu sestajajo k študiju socialnega vprašanja, tedaj šele moremo dobiti nekaj vpogleda v živahno, vztrajno in dosledno delo te organizacije. „Družabna pravda“ izdaja istoimenski mesečnik, prireja številne tečaje in predavanja in se vsestransko trudi, da bi prežela slovenske izseljence z odrešilnim socialnim naukom, ki izvira izpod Petrove skale.

Delo samo, njegov avtor in založnica nam govore, da bo nova dr. Ahčinova SOCIOLOGIJA eden največjih dogodkov na slovenskem knjižnem trgu v zadnjih letih. Zato naj bi si duhovniki in lajki, podjetniki, kmečki ljudje in delavci, zlasti pa še prosvetni delavci, ki se zanimajo za socialno vprašanje, vsi — pravočasno zagotovili vsak svoj izvod knjige!

Posvetili so Ti vso deželo
naši davni predniki nekoč;
sveta Cerkev, ki je božje delo,
Tebe kliče danes na pomoč.

Krivi so preroki nastopili,
z Bogom v boj se spušča revna stvar,
božja zgradba pa ne klone sili,
ker si Ti ob skali njen čuvar.

Detetu v naročju nas izroči.
Glej, kako napenja se pošast,
da poruši steber domovine —
sveto vero, ki je božja last.

Varuj naše drage domačije
in zaklade svetih rešnjih ran.
Luč Resnice naj nam v srce sije,
blagoslavljalj verni Korotan!

Limbarski

Poznamo Šmihel in tudi tiste „Slovence“, ki so se hoteli skriti v rdeči stranki.

Celo VdU je v naši občini dobil nekaj sappe. Za te pa res ne vemo, ali so prišli s svojim spoznanjem malo prepozno ali pa vsekakor prezgodaj. Njihova pšenica še ne cveče, saj še niti poganja ne.

PREGOVORI

Tudi majhen kozarček vrže velikega junaka.

Kar si zagrešil v pijanosti, boš v treznosti obžaloval.

Svet navadno ne pove tega, kar pokaže zrcalo.

Čitki

Zima, kdo bi te ne mrzil:
za pomladjo brišeš sled,
trgaš upanja zelenje,
ivje daješ nam in led.

Čez planine si prihrula
na gredice mojih trat.
Strupa nanje si nasula,
cvetke položila spat.

Mrzlo burjo si pozvala,
naj razsaja noč in dan
in prepeva žalostinke
glasno čez življenja plan.

Vse krilatce z divjim krikom
razpodila si od nas.
Krokarji so zdaj ti godci,
petje — vran odurni glas.

Tudi mene si ujela
kakor vrabca na svoj lim;
sonce si mi ohladila,
prav zato te zdaj mrzim.

Glavo si mi pobelila,
razorala ves obraz;
med zameti je ostala
le do groba ozka gaz.

Limbarski

Sinica je zapela

Sinica je zapela,
še v zimskem molku, vsa vesela,
na okno moje se je vsela
kot bi mi pravil priletela:
čuj, konec bo gladu, trpljenja,
pomlad bo zdaj vsega življenja!

Sinica je zapela,
iz duše mi bolest je vzela,
srce prijetno pa ogrela,
ko je radostno žvrgolela:
v bližini tvoji bom živela,
v zahvalo ti ljubo žgolela!

Sinica je zapela,
na bližnjo vejo odletela,
iz srčka pesem je privrela
in moja duša je želela:
ljudi bi naj povsod učila
hvaležnosti ta pesem mila!

Valentin Polanšek

Nesreča je najdražje plačani učitelj.

Učen človek brez dela je kakor oblak
brez dežja (Arabska narodna).

Oči malo koristijo, ako je pamet slepa.

ter ju počesal. Potem je konja napojil in jima naložil polne jasli dišečega sena. S tihim in mirnim glasom si je pri tem godel svojo jutranjo pesem namesto molitve. Gorak, okrepcari od spanja, je veselo pristopil k studencu. Gredelj lesene sešalke je zaškripal in Cimbura si je natočil polno vedrico kristalne vode. Z užitkom je vtaknil vanjo glavo in roke in za-pljuskal kakor riba po prijetno hladni vodi in se kot otrok veselo zasmeljal. Spet in spet je potapljal v vodo glavo, mišičasti vrat in prsi. Nazadnje se je otrešel, se otrl z brisačo, se počesal in pobožno pokrižal. Po peti uri je šel v sobo. Tam je gospodinja že kuhala zajtrk. Cimbura se je v izbi preoblekel v praznično obleko in izbral za konje praznične odeje.

Na nebu so že ugašale zvezde, prebudili so se prvi ptički in zemlja je bila siva od zgodnje jesenske slane.

„Lepo bo,“ je ugotovil Kovanda, ko je šel po zajtrku s Cimburo v hlev, „reka se kadi in megle padajo na zemljo.“

„Lep dan bo. Dim se kakor vrvice vije k nebu,“ je pritegnil hlapec in je z očmi blodil po hradiških strehah, kakor bi jih hotel s tem pogledom za slovo objeti in poljubiti.

Spočiti konji so v hlevu veselo rezgetali in z nogami nepotrpežljivo grebli.

„Le mirno, saj še dočakata in se naveličata. Dolgo pot imata pred seboj in praški tlak niso naše travnate, mehke ceste. — Cimbura, samo ne pozabi, vsak dan jima noge umij, preglej kopita in potolči podkve. Če bi katera popustila, jo daj takoj pri kovaču pritrditi. Na nič se ne oziraj, četudi bi se gospodu svetniku še tako mudilo. Tlakovane ceste so muka za konje,“ je znova opominjal kmet in pomagal nadevati konjema praznično opremo. Sam je potem prvi peljal Divjo iz hleva in jo zapregel v kočijo, za njo se je prikazal Cimbura z Dobrakom.

Sedaj se je sonce že povzpelo nad gozd, si pomelo oči, se nasmejalo z zlatim nasmehom kakor prelep otrok, okrog njega pa je zažarel venec ognjenih pramenov, tankih kakor lasje, toda kamor so ti prameni segli, je zginjal ledeni dih noči, slana se je nagloma topila in v soncu se je zableščala črna, vlažna zemlja.

Cimbura je pokleknil pred vprežena konja in jima namazal in za na pot lepo počrnil trda mala kopita. Nato si je pri sesalki umil roke, odložil modri predpasnik, si snel čepico in si nadel klobuk. Zdaj si je z lipe, ki je stala ob vodnjaku sredi dvorišča, odlomil vejico in jo z besedami: „Da ne bomo na vas pozabili,“ zataknil za klobuk in konjema za oglavnike.

CELOVEC

Nedeljska služba božja je ob pol deveti uri vsako nedeljo v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse.

Slovenska igralska družina v Celovcu

vabi Slovence iz Celovca in okolice v nedeljo, dne 22. marca 1953 ob 1/23. uri popoldne v Kolpingovo dvorano v Celovcu (Neue-Welt-Gasse 18)

na Finžgarjevo igro

„RAZVALINA ŽIVLJENJA“

ljudska igra v treh dejanjih

Vstopnice v predprodaji v upravi „Našega tednika“ in pol ure pred začetkom igre v dvorani.

IZJAVA

Izjavljava, da v seznamu darilcev za volilni sklad v „Našem tedniku“ št. 4, str. 4, z dne 29. januarja 1953 pod črko „K. N. v C. 24.—; 1200;“ niso identična.

Niko Karner st. in ml.

O ZDRUŽENIH NARODIH

Pri avstrijski Ligi za združene narode je nedavno izšla pod naslovom „Wissenswertes über die Vereinten Nationen“ knjižica, ki vsebuje vse, kar bi moral vsak vedeti o ustanovitvi, organizaciji, smotrih in namelih Zdrženih narodov. V knjižici so tudi točni podatki o organizacijah, ki so sestavni del Zdrženih narodov.

Knjižico je mogoče dobiti za ceno S 2.50 v tajništvu Lige v Celovcu, rotovž.

CELOVEC

Dne 9. marca je umrl po daljši bolezni v celovski deželni bolnici dvorni svetnik Raimund Pfliegerl, ki je znan kot vzoren vzgojitelj gotovo vsemu koroškemu učitelstvu.

Izredno nadarjeni mladi Pfliegerl je že kmalu napravil strokovne izpite za trgovske in obrtne nadaljevalne šole, leta 1928 pa je položil učiteljski izpit iz nemščine, zgodovine in zemljepisja za poučevanje na glavnih šolah. — Že leta 1920 je bil poklican iz Brež na državno učiteljsko v Celovcu na vadnico, kjer je nato deloval neumorno in z izrednim uspehom, dokler ni bil leta 1938, v začetku nacistične dobe, odpuščen. Bil je nato prisilno upokojen in je v tem času bil zaposlen kot knjigovodja. Po razpadu tretjega rajha je bil koncem ju-

Pri nas na Koroškem

lija 1945 imenovan za ravnatelja državnega učiteljskega v Celovcu.

Z izredno delavnostjo in velikim praktičnim znanjem je začel predvsem z obnovo učiteljskega in ljudske šole na Koroškem na znotraj in na zunaj, kar se mu je tudi v kratkem času posrečilo.

Tudi po svoji vpokojitvi ravnatelj Pfliegerl ni miroval. Vztrajno in neumorno je deloval pri zgodovinskem društvu in pri koroškem deželni muzeju, deloval tako vztrajno, da je pozabil na skrb za svoje zdravje. Še pozneje, ko je bil že nevarno bolan, se je še vedno zanimal za delo, ki ga je vestno in s velikim uspehom opravljal celo življenje. Vsi njegovi sodelavci v poklicu, zlasti pa njegovi učenci, ga bodo ohranili v častnem spominu.

SMIHEL PRI PLIBERKU

Naše dobre mame skrbijo, da ne bomo izumrli, ko smrt tako strašno pobira. Devet pogrebov, pa imamo tudi že osem krstov, da ne bomo ob koncu leta nazadovali.

Posebno veselje je zavladovalo pri Šuštarju v Šmihelu, ko so dobili močnega dečka. Jožef naj bo, saj je mesca marca rojen. Upamo, da bo bolj zdrav in močan kot pa mala bolna Malčka, ki je v Gradcu na otroški kliniki.

Kot deveta oseba v letošnjem letu je šla Klokarijeva Mojca iz Šmihela, Marija Kristan, tja v večnost. Z daljšo boleznijo se je pripravila za zadnji pot, večkrat je sprejela svete zakramente. Vdano je prenašala svoje trpljenje in bolezen. Kot zvesta tretjerednica je nosila križ Gospodov v duhu svetega Frančiška in se tako bogata ločila s tega sveta in odšla v večnost. Mojca je bila blaga duša, ki je veliko žrtvovala za misijone ob misijonskih nedeljah. Marsikateri stotak je prišel z darovi za misijone, za marsikatero je vedel ključar, za vse milodare za misijone, katere je dobra Mojca darovala, pa ve Bog. Pogrebne obrede so opravili g. kaplan Alojzij Nemec, pevci so se poslovili od nje z žalostinkami. Naj počiva v miru. Klokarijevim naše sožalje! Posebno bodo pogrešali dobro Mojco otroci, ki jim je bila vse.

VEČNA VES

Ana Markec, rojena Gallo, je v visoki starosti 83 let šla s tega sveta dne 3. marca. V četrtek, dne 5. marca, smo jo spremljali na zadnji poti k večnemu počitku. Ta dan je bil za našo okolico dan pogrebov. V Šmihelu so pokopavali, v Štebnu je bil pogreb in v Globasnici smo Južapovega očeta položili k zadnjemu počitku.

LETINA

K Maleju je pribandrala mala Friderika. Staršem, Francu in Frideriki Vodivnik, čestitamo. Za botra sta bila Franc in Margareta Gross, pd. Žajnika.

Veliko žalost in bridkost pa je zadela

CENEJSI SMO

Vistra za obleke — krasni vzorci od S 12.80 naprej, zaves od S 12.60, kovtri od S 148.—, moške delovne hlače S 79.—

ROLF KASSIG

Celovec — Klagenfurt, Benediktiner Platz 7

Kordeževo hišo. Dne 24. februarja so umrli Kordežev oče, stari šele 62 let. Srčna slabost, naduha in močna „španska“ so bolnemu in slabotnemu očetu povzročile hiter konec življenja. Mrtvaški bratje so očeta spremljali k zadnjemu počitku in mu svetili na zadnji poti.

Ko so prišli žalujoci domov, so držali pri Kordeževih zopet 90 let stari Mojci mrtvaško svečo v rokah. Že isti dan je zaspala v Bogu. „Ali bi ne mogla jaz namesto očeta umreti?“ je rekla in Gospodar življenja jo je prijel za besedo. V soboto, dne 28. februarja, smo jo položili k zadnjemu počitku. Že isti dan so klicali duhovnika k materi na spoved. V nedeljo zjutraj so umrli mati, stari 77 let. Rojeni so bili v Strpni vasi pri Zdovcu, poročena pri Kordežu in kot vdova se je drugič poročila z Matevžem Žmavcarjem. Kakor sta se v življenju zastopila tako tudi v smrti nista hotela biti dolgo ločena drug od drugega in sta sledila drug za drugim. V torek, dne 3. marca, smo jo ob obilni udeležbi faranov, sorodnikov in tretjerednikov sprem-

„Biča ne pozabi!“ se je nasmehnil kmet, zavedajoč se Cimburove slabosti, voziti se brez biča. Toda Cimbura ni pozabil. Kakor žezlo na tronu je stal v kožnatem toku nasajeni bič na desni strani kozla. To je bil bič, kakršne je videl Cimbura pri poklicnih voznikih. Na oko povsem navaden jermenček s čopom na vrhu, le trstikov bičevnik je bil nenavadno dolg in razmeroma močan. Spodnji konec, ki je tičal v toku, je bil dobro okovan, kakor da bi se Cimbura bal, da bi ga zmečkal, ko bi ga v roki stisnil. Da, celo nekaj svinca mu je moral kovač vlitii vanj.

Cimbura ga je potegnil ven in ga izročil kmetu. „Dober bič“, ga je pohvalil Kovanda in švignil z njim za poskušnjo ter ga potežkal v roki.

„Tak, si nared? Nisi ničesar pozabil?“ ga je resno vprašal. „Ničesar, očka,“ je enako resno, toda odločno odgovoril Cimbura in snel klobuk.

Kovanda je vzel iz žepa krajec kruha in ga razlomil na tri dele. Enega je dal Cimburi, drugega Dobraku na levi, tretjega Divji na desni.

„Bog daj, Cimbura, da bi se zdrav vrnil,“ je dejal. „Bog daj,“ je rekel Cimbura in zaužil kruh.

Kmet je s koncem biča zarisal tri križe na tleh pred konja in bič izročil kočijažu. Ta se je zavihtel na kozla. Divja je zahrzala, Dobrak je zagrebel s sprednjima nogama, Cimbura je tlesnil z jezikom in nategnil povodce. Konja sta dvignila glave in potegnili.

„Bog vas spremljaj!“ je zaklicala Marjanka iz kravjega hleva.

„Bog z vami,“ je z otrokom v naročju želela gospodinja.

„Bog vas usliši,“ je zaklical Cimbura in se skozi odprta vrata odpeljal na vas. Pastir je trobil po vasi in ljudje so gnali živino v čredo.

„Pozdravi Prago!“

„In Turka na mostu!“

„In Bručlika!“

„Pripelji nam sliko,“ so kričali za Cimburo. Toda kočija je drdrala in bobnela naprej in v njenem ropotu so se zgubljala vsa naročila.

„Zdravi ostanite,“ je zaklical Cimbura in zamahnil s klobukom vsej dragi vasi in zavozil med polja.

Zemlja je bila rosna, kot da se poti, kadila se je v sončni kopeli in dišala po vlagi. Od nekd iz sadovnjaka ali iz deteljišča je ostro zvenela jeklena kosa, po kateri je drsela osla.

Cimbura se je ozrl na konja. Krotil ju je, zadrževal in govoril z njima.

„Le počakajta, saj se bosta naveličala. Od začetka le po-

časi, počasi, da bosta vzdržala. To bo malo huje, kakor sukati se na polju ali leno majati se pred košem. Čemu ta naglica? Pred sedmo ne smemo biti v Pisku.“

In kakor da sta konja razumela, sta začela drobiti s kratkimi, nagajivimi koraki. Lepo rejena telesa so se jima zibala v križih na vitkih nogah, tresla sta z glavama in iz objestnosti grizla brzde.

Ko je v piseškem rotovžu ura bila sedem, je pod okni gospoda svetnika zaropotala kočija.

„Stari vojaki!“ se je pohvalno izrazil gospod svetnik. „Take čednosti se je tam naučil.“ In njegovo, s sivimi lasmi ovenčano glavo, so spreleteli spomini in skušnje, ki jih je pridobil s kmečkimi vozniki in s samim Kovando, kateremu ni šlo za uro.

Služkinje so takoj znašale kovčke in košare. Cimbura jih je stoji na kozlu urejeval in privezoval na streho kočije. Komaj je skončal, je prišla gospoda. Cimbura je skočil s kozla, toda roke gospodu svetniku, kakor je bila navada, ni poljubil, ampak je vsem samo želel srečno in dobro jutro.

„Ali si že bil kdaj v Pragi?“ ga je vprašal gospod svetnik, medtem ko se je gospa ugnezdila v voz z veliko košaro, polno steklenic, mesa, kruha, raznih popotnih dobrot, ki jih je treba na tako dolgi poti imeti za vsako priliko pri roki. Za njo se je usedel tudi sin. Samo gospod svetnik je doslej še govoril s Cimburo in z nekaj gospodi — najbrž uradniki — ter se poslavljal od njih. Ti so se klanjali še v odprto kočijo in se niso ganili, dokler konji niso potegnili.

Zginil je izpred oči Pisek, izginil je, kakor bi utonil, stolp dekanijske cerkve in voz je bil sam na prostrani ravnini ter brzel po cesti, ki drži v Prago.

Določeno je bilo, da se ne ustavijo prej kot v Milini. Tam naj si konja oddahneta, nakrmita in napojita, da bosta vzdržala do Dobriša, kjer naj bi bil glavni odmor na vsej poti. Od tam pa bi šli brez oddiha naravnost v stostolpno Prago, kamor morajo priti vsaj pred deveto uro zvečer, preden zapro Ujezdna vrata.

S tem načrtom se je Cimbura popolnoma strinjal. „Videti je, da je izkušen gospod,“ je hvalil sam zase gospoda svetnika in se na kozlu zanimal samo za pot in konja. V Miroticah, v Čimelicah in v vsaki občini, skozi katero so se peljali in kjer je bila ura na cerkvi ali na gradu, je pozorno nanje gledal in vsakokrat se je razveselil, ko se je na beli cesti prikazala dvignjena mitniška zapornica. Medtem ko je gospod svetnik plačeval, je on skrbno povpraševal po uri. Zaradi gotovosti v hitrosti je vprašal, kako daleč je še do naslednje postaje, kakšna je cesta, če ni kakih razpotij, pridno je opazoval kažipote in napise na njih. Tudi na sence je pazil in po sencih določeval dnevni čas.

(Dalje prihodnjic)

ljali k zadnjemu počitku. Pevci so pri vseh treh pogrebi zapeli žalostinke rajnim v slovo. Kordeževim naše iskreno sožalje. Rajni naj počivajo v miru.

SUHA PRI ŽVABEKU

Neki nemški list, ki je že večkrat neutemeljeno napadel našega nekdanjega dušnega pastirja, č. g. Tomaža Holmarja, se je zdaj spet prav nesramno zaletel proti njemu. Pa saj se ne čudimo, ta list se je tudi sicer že večkrat pokazal, da mu naša duhovščina ni kaj pri srcu in da mu tudi cerkveni pogrebni zakoni niso všeč. Čudno je le to, da potem še skrbno vprašuje, ali je g. Holmar storil vse po predpisih ordinariata, kakor da bi ta list imel skrb za to, ali duhovniki izvršujejo ukaze ordinariata ali ne. Kakšna sveta skrbi! Pa to menda dopisnika v ta list tudi tako skrbi, da je prišel Holmar „že spet“ obiskat Sušane. To je že res hudo, da dopisnik tega lista še zdaj nima pokoja pred njim. Bo pač moral „za maše“ dati, da g. Holmar ne bo „že spet“ „nazaj hodil“. Mi pa čisto radi vidimo, kadar „že spet“ nazaj pridejo. Ko so bili še oni pri nas, smo imeli tudi lepo vaško občestvo. Zdaj pa ga hodi nekdo iz Potoč ustanovljat, „Dorfgemeinschaft“ se zdaj imenuje taka stvar.

Že vemo, odkod ta veter piha. Pa reci, da niso pravični, če bodo celo tako velikodušni, da bomo smeli „tudi“ slovenske pesmi peti pri tej „Dorfgemeinschaft“. Tako velikodušni pa niso, da bi v kakem bolj nemškem društvu kaj takega predlagali. Naj bi pa rekli kdaj tudi kje Nemci na Koroškem: „Iz ljubezni do naših sodeželanov - Slovencev in zaradi mirnega sožitja bomo „tudi“ slovenske pesmi peli!“ Pa kdo naj poje v tej družbi? Naše cerkvene pevce, ki jih je izvežbal g. Holmar, lovijo za sodelovanje. Nič jih ni sram tujega perja.

Dopisnik imenuje g. Holmarja „slovenskega fanatika“. Tudi te očitke že poznamo. Za nje je „slovenski fanatik“ vsak, kdor se odločno bori za enakopravnost socialno zapostavljenih, kar smo mi Slovenci na Koroškem. Res je, da so neki obrekljivci podtikovali besede in dejstva g. Holmarju, da bi mu s tem vzeli ugled. Tako n. pr. se je ob neki priliki razneslo, da so se morali z otrokom, s katerim so prišli h krstu na Suho, vrniti v drugo faro, češ da g. Holmar otroka nemških staršev ni hotel nemško krstiti. Resnica pa je, da g. Holmar o tem otroku in krstu niso nič vedeli in so izvedli o tem obrekovanju šele več tednov kasneje.

Pri takih ljudeh ni fanatik tisti, ki troši takšna in podobna obrekovanja iz sovraštva do slovenskega duhovnika v svet, pač pa je fanatik pri njih slovenski duhovnik, ki želi enakopravnost vseh in si zanjo prizadeva. Toda tako nepreviden dopisnik spet ni, da bi ne pustil niti dlakice dobre-

Kosilnice, grablje, obračalnike

naročite za spomlad že sedaj. — Pod ugodnimi plačilnimi pogoji vam jih nudi

MAX TRAU

Pliberk - Bleiburg, Kumeschgasse 14

ga na g. Holmarju. Saj ve, da je pri nas preveč dobro zapisan in če bi z vsjo silo udaril po njem, bi le predobro spoznali, da vodi dopisnikovo pero sovraštvo. S tem bi se že v naprej odbil bralce na Suhi. Zato si pa nadene malo dobrohotnosti in priznava, da je g. Holmar kot muzik „hervorragend“ in da je petje svoj čas spravil „auf eine hohe Stufe“. Glej ga, glej ga! Takšen človek pa res ne more biti krivičen, ki nekomu toliko dobrega prizna. Potem mora že vse drugo biti tudi res, kar pove. Pa je le bila predebela tista, ki jo je še povedal, tista namreč, da je na grobu v Potočah — strah in groza čuje — napadel vlado. Nekaj o takem govoru je menda slišal zvoniti, toda slab posluh mu ni dovolil, da bi prav slišal. Ko se je takemu poročanju vse ukroplo, je prišel v naslednji številki prav skromen, sramežljiv popravek o tem nagrobnem govoru.

Se bi imeli marsikatero o takem dopisovanju povedati. Na primer tudi o „volilnem shodu“, ki ga je baje imel g. Holmar na Suhi. In to bi smel list in dopisnik že vedeti, koliko se je proti postavam pregrešil tisti, ki je imel pred volitvami volilne shode. Pa se še vprašuje. — Kdor ne ve takih stvari, naj pusti javnost s svojim pisarjem pri miru!

STRPNA VES

Družini Karlu Jenčič in Mariji, rojeni Jerlich, se je rodila Matilda. Za botra sta Franc in Angela Ressman.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 4. strani)

SELE

V postu smo že, pa vam hočem danes še o pustni nekaj povedati. Pravzaprav o pustnem torcu, ali še bolj natančno o igri, ki smo jo igrali na pustni torek. Pisateljja Vombergarja veseloigra „Voda“ je marsikomu znana. — Kmetje neke vasi se že desetletja pripravljajo zaradi vodovoda. Bajtarji so za to, da se voda napelje, gruntarji pa so proti, ker bi morali več plačati.

VÖLKER-MÖBEL SPALNICE IN JEDILNICE

Njihov rojak Kopriva, ki živi v Ameriki, jih reši zadrege. Vodovod bo napeljal on sam na svoje stroške in pošlje že tudi nekaj prvih tisočakov. Hvaležni kmetje so mu pripravljeno postaviti spomenik. Tudi gruntarjem se sedaj denar ne smili več. Njihova imena bodo namreč vklesana v spomenik; čim več bo kdo daroval, tem višje in večje bo njegovo ime. To njihovo slabost izrabi Kopriva sam, ki se je vrnil iz Amerike in živi v tej vasi pod imenom Prelesnik. On obljubi, da jim postavi spomenik za rojaka Koprivo. Kmetje mu niso denar, on pa ga na skrivnem obrne za vodovod. Ko pride dan odkritja spomenika, odkrijejo kmetje vodovod, ki so si ga sami postavili. —

V igri nastopa mnogo oseb, v večini pa kmetje. V Selah imamo še sedaj celo vrsto igralcev, ki so svoje dni sloveli in nekateri od njih so že pred 20 leti zadnjikrat igrali. Te igralce smo hoteli Selani spet videti na odru. Župan, Kne, Jeran, Primožek,

Električne krušne peči pralne stroje za ročni in motorni pogon molzne stroje, za posušenje mleka, Alfa štedilnike in vseh velikosti hišne peči kotle za kuhanje krme in perila ter vseh vrst gospodarske stroje, šivalne stroje in kolesa ter vse nadomestne dele boste kupili vedno najceneje v trgovini

Johan Lomšek

Zagorje — št. Lipš. P. Eberndorf
Na zahtevo ugodni plačilni pogoji, ceniki zastonj.

Robas lesni trgovec, vsi ostali gruntarji in bajtarji so bili prav taki, kakršne vidiš v vsakdanjem življenju. Tako naravni in resnični so bili in so prav zaradi tega svoje vloge odlično rešili. Od mlajših je imel najtežjo vlogo občinski tajnik. Dobro se je odrezal. Pa tudi vsi ostali igralci in igralke: županova žena, Hribarica, Muha, in Katrc, Prelesnik, Tinče, poštar, so dobro

igrali. — Mislim, da je želja vseh Selanov, da naše nekdanje igralce še vidimo na odru. Pa tudi mladim želimo, da nam še igrajo in tako pripravijo vesele urice prijetnega užitka.

Serjakovo družino na Šajdi je zadela bridka izguba. V soboto, dne 7. marca, je vsled pljučnice z gripo umrl gospodar Jožef Mak v 68. letu starosti. Bil je trden kmet, umen čebelar, zabaven in obče spoštovan mož. Svoje mlajše tri hčere je dal šolati šolskim sestram v gospodinjski šoli v št. Jakobu. Pogreba v ponedeljek, 9. marca, se je udeležilo izredno veliko število ljudi, posebno mož, med njimi požarna bramba

JOH. VÖLKER

Celovec-Klgft., Villacher Ring 45-47

V bogati izbiri tudi na obroke in kreditne pole

in bivši vojni tovariši. Ob grobu mu je zdonela v slovo pesem „Vigred se povrne“. Pokojniku naj sveti večna luč, preostalim naše sožalje!

ŠTEBEN V PODJUNI

„Spomladi vse se veseli,
ko vsaka ptička žvrgoli,
moje srce je žalostno,
ker mora vzeti slovo.“

Letos se bela žena smrt pri nas precej pogostoma oglašala. V torek, dne 10. marca, so umrli Rakebov oče, Anton Pavlič, v starosti 84 let. Bila je predvsem gripa, ki ga je privedla tako daleč.

Rajni je bil poznan daleč naokrog in so ga zaradi njegovega veselega značaja imeli vsi radi. Povsod je bil z veseljem sprejet, kamor je prišel, še prav posebno, če je pripovedoval svoje doživljaje o čebelarstvu, kateremu je posvečal največje zanimanje in skrb; bil je izvrsten čebelar.

Dobrega Rakebovega očeta smo spremljali k večnemu počitku na štebensko pokopališče ob petju domačega cerkvenega pevskega zbora v četrtek, dne 12. marca. Naj se odpočije od svojega truda, vsem sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

RUDA - GORENČE

(Odmevi volitev)

Zadnje nedeljo pred volitvami, to je dne 15. februarja, so imeli socialisti pri Temelnu dobro obiskano zborovanje. Tam je socialistični govornik med drugim tudi močno naglašal, da so socialisti za enakopravnost obeh narodov na Koroškem in da za-

to tudi zagovarjajo dvojezično šolo. Bistveni del te šole, oziroma pouka na taki šoli, pa je slovenski „Abecednik“ za prvo šolsko leto, katerega pa otroci v šoli na Srednji vasi letos nimajo. Če pa mogoče še kje v kaki omari kak „Abecednik“ leži skrit, od tega pa otroci v šoli nimajo dosti koristi. — Menda je okrajni šolski nadzornik po zadnjem zadevnem članku v „Našem tedniku“ obljubil, da bo nov „Abecednik“ v kratkem izšel. Od dneva obljube pa je že poteklo mnogo časa in že mnogo vode po Dravi. Zato se moramo bati, da so bile te besede le bolj predvolilne obljube, na katere merodajni tako radi pozabijo, kakor vemo že iz izkušenj.

Na omenjenem socialističnem zborovanju se je oglasil večkrat tudi naš zaupnik. V svojem govoru je dokazal naš zaupnik, da so socialisti v svojem listu „Neue Zeit“ v štev. z dne 1. februarja na 8. strani močno kritizirali, da je ob nedeljah pri slovenskih oddajah v celovškem radiu tudi verski govor. Njihovi poslušalci so tudi bili v dunajskem parlamentu proti interesom kato-

VÖLKER-MÖBEL

Kuhinje — divani — naslanjači.

liške Cerkve, ko so se izjavili proti privatnim katoliškim šolam. To sta od številnih samo dva slučaja, ki jasno kažeta protikatoliško smer in delo zgoraj omenjene stranke.

Na omenjenem zborovanju je govoril tudi podpredsednik takozvane Demokratične fronte delovnega ljudstva. Ta govornik je trdil, da je naš zaupnik po več dni agitiral tudi v občini št. Peter na Vašnjah in da je tam volivcem pripovedoval, da bo podpredsednik DFDL zaradi svojega protikatoliškega dela pogubljen. K temu pa naš zaupnik pripominja, da je on le trdil, da bo podpredsednik DFDL dajal pred Bogom težak in strog odgovor. To edino pa je resnica, torej: ne lagati. — Podpredsednik DFDL je tudi našemu zaupniku vprič vseh poslušalcev priznal, da je komunist. Za to njegovo odkritosrčnost v tej zadevi smo mu pač hvaležni. — Menda je pri volilni agitaciji v zahodnem delu naše občine tudi trdil, da že od svoje zgodnje mladosti ni maral za duhovnike. Iz teh dveh ugotovitev bodo, tako upamo, Šentpeterjani le spoznali svojo slepoto za časa volitev. Spoznali bodo, da so ravnali napačno, ker se niso pridružili zvestim bojevnikom za katoliško in slovensko stvar.

Nikakor pa se ne ujema prav nič trditev, da podpredsednik DFDL že od mladosti ni maral za duhovnike, z dejstvom, da je isti

podpredsednik DFDL kazal (pred volitvami seveda) tako veliko zanimanje za slovenske duhovnike iz Jugoslavije, ki so prišli po naročilu pred volitvami k nam prireditelj pevske koncerte.

Naš zaupnik je hotel na zborovanju še na več stvari odgovoriti, pa mu niso več dovolili, nakar je seveda zborovanje ostentativno zapustil. Zato ga seveda tudi po zborovanju podpredsednik DFDL tam ni več videl, „da bi se od njega poslovil“.

KORTE

Na pustni torek, 17. februarja letošnjega leta, so nepričakovano hitro zapustili ta svet Točajeva mati Elizabeta Hribar; stari so bili 79 let. Kaj čuda, če so jih po trudu in križev polnem življenju obhajale razne težave in starostne nadloge. Doma so bili na Pristovškem in so se poročili 1903. leta k Točaju, kjer je bil takrat Anzelm Hribar za gospodarja. Rodilo se jima je vsega 7 otrok, od teh so le trije preživeli svojo mater, ki ji tudi predvsem zadnja vojna ni prizanašala s svojimi strahotami in nasilstvi. Saj je najstarejši sin Jože končal svoje življenje v lublinskem taborišču. Imela je pa živo vero in pobožno molitev, iz katerih je zajemala moči, da je vse vdano prenašala. Zdaj je šla po plačilo.

Lepa je bila njena zadnja pot. Dne 19. februarja 1953, v četrtek po pepelnici, ko se je v lepem sončnem siju pomikal dolgi sprevod doli od Točaja preko Korščice in spet po strmem bregu navzgor h korški cerkvi, kjer so jo z vsemi cerkvenimi pogrebniimi svečanostmi položili k zadnjemu počitku. Naj ji zdaj lepše sonce sije, za vsa njena dobra dela naj ji bo Bog večni plačnik! Žalujočim sorodnikom naše prisrčno sožalje!

Za velikonočno streljanje!

Papler-možnarji v različnih velikostih, baklje in rakete. — Lovska orožja in orožarske potreščine

Ernst Krötschmer

(prej Franz Kaiser)

Celovec-Klagenfurt, Bahnhofstrasse 26

SPOZNAL GA JE

V nekem večjem mestu na Škotskem je bil zdravnik, o katerem je bilo znano, da za prvo posvetovanje terja zelo veliko, za naslednja pa manj. Pride k njemu Skot z besedami: „Tu sem zopet, gospod profesor!“ — Zdravnik je spoznal, da je Skot šele prvič pri njem. Bolnika je natančno preiskal, potem pa je rekel: „Mirno jemljite zdravilo naprej, ki sem vam ga zadnjič predpisal.“

Spomini na škofa Rožmana

(Pripoveduje Alojz Vauti, župnik v Selah)

Z ljubljanskim vladiko škofom dr. Rožmanom sva ožja rojaka in prijatelja iz mladih let. Njegov rojstni dom stoji v šmihelski župniji v Dolinčičah, dobro uro južno od Šmihela proti Peci, meni pa je tekla zibelka na Dobrovi ali Rinkolških Rutah, malem naselju, pičlo uro od Šmihela na severno stran. Po letih je štiri leta starejši od mene.

Kdaj sva se prvič seznanila, se ne spominjam več. Ko sem leta 1898 odšel študirat v Kranj, je bil on že tretješolec celovške gimnazije. Bil sem še zelo bojazljiv in se gotovo nisem upal v počitnicah sam približati višjemu študentu, pač pa vem, da sem se kot tretješolec že upal v njegovo družbo.

Leta 1902 nas je bilo šmihelskih študentov šest. S Tonetom Mlinarjem sva dokončala četrto gimnazijo, Nace Kraut drugo, France Čebul in Stefan Uranšek prvo. Pa smo se dvignili in šli v Dolinčiče obiskat Pongračevega Gregorja. Bili smo zelo gostoljubno sprejeti in pogoščeni in kar je bilo za tiste čase nekaj posebnega: fotografirali smo se! Spravili smo se na kup skalovja, pripravljenega za zidavo in nečak Janko je imel dosti posla, da je razposajene dijačke postavil pod okrilje malo pametnejšega strica in nas ujel na ploščo. Še danes hranim sliko kot dragocen spomin na lepa dijaška leta. Odslej so bili najini stiki bolj pogosti in ožji. Rad sem pohitel iz svoje samotne Dobrave v Šmihel k maši, menda ne toliko iz verske vneme kakor v želji sniti se s tovariši dijaki. Večkrat sem spremil Rožmana proti Dolinčičam ali celo do doma. Navadno je nosil seboj debelo knjigo, ki jo je grede čital. Zanimal sem se za njo. Pokazal mi jo je. Bila je obširna razprava p. dr. Denifle-ja „Luther und Luthertum“. To je veljavo Rožmana v mojih očeh še bolj dvignilo: kako učen je

Pongračev Gregor, da študira tako učene knjige!

Da je bil talentiran in marljiv, priča dejstvo, da je bil skozi vso gimnazijo odličnjak in tudi maturo leta 1904. je dovršil z odličnim uspehom. Šmihelski župnik č. g. Franc Marinič ga je v priznanje vzel s seboj na potovanje na Dunaj. Z Dunaja mi je poslal razglednico z orjaškim vrtečim se kolesom in napisal: „Ravnokar se nahajam na vrhu tega velikega kolesa. Če ne verjameš, da je Dunaj lep, pa pridi ga gledati!“

Leta 1904 je bilo leto primicij. Kar tri sosednje fare so se mogle ponašati s tako slovesnostjo. V Šmihelu je pel novo mašo č. g. Andrej Sadjak, Klančnikov iz Rinkol, v Vogerčah č. g. Jože Miklavčič in v Pliberku č. g. Ignacij Glinik. Primicija — to je bila za nas študente sladka beseda. Student je bil že zato, ker je bil študent, samo po sebi umevno gost na slavnostni pojedini, kakor poje stara študentovska pesem:

„Kjer pa nova maša je,
zanj najboljša paša je.
Med gospodo tam sedi,
z zlahtno piško se masti.“

Smo pa prej tudi pridno pomagali pri pripravah na primicijo. „Pušlali smo“, pomagali dekletom plesti vence, postavljali slavoloke in jih venčali. Takrat smo napleskali nove pomenljive napise za slavoloke. Tudi abiturient Rožman je marljivo risal in pleskal in nas druge nadziral. Te napise so po končanih slovesnostih lepo shranili in jih uporabljali pri vseh novih mašah v naslednjih letih.

Tako je Rožman že tri leta navrh leta 1907 ob svoji novi maši mogel na slavolokih brati napise, delo svojih rok. Na predvečer smo novomašniku priredili podoknico. Moški zbor „Gorotan“ pod vodstvom organista Štangla je slavljencu na čast zapel „Zadoni nam...“ in še katero. Ko je novomašnik stopil pred zbrano množico,

mu je eden izrazil čestitke. Novomašnik se je zahvalil, a skromno izjavil, da vse počestčenje ne more veljati njemu kot osebi, ampak dostojanstvu duhovskega stanu, v katerega je včlenjen z mašniškim posvečenjem. Novomašni pridigar je bil dr. Janko Arnež, ki je v slavnostni pridigi pogosto ponavljal, da je duhovnik-alter Kristus (drugi Kristus).

Ravno tisto poletje je šmihelski župnik č. g. Marinič postal župnik in dekan pliberski. Pred preselitvijo v Pliberk si je privoščil par tednov oddiha. V Šmihelu ga je nadomestoval novomašnik Rožman. Takrat so bili veliki vojaški manevri v Podjuni, tudi v Šmihelu polno vojaštva. Pred Sercejevo gostilno ob cesti so si oficirji dali postaviti mize in so se ob pijači hladili in se zabavali. Tedaj pride po cesti mladi Rožman. „Privoščimo si malo tega farčkal“ si zašepetajo in glasno kličejo mladega duhovnika v svojo družbo. Ta sprejme vabilo in prisede. Kakšen pogovor so oficirji načeli, da bi se „s farčkom“ ponorčevali, ne vem več. To pa vem, da jim Rožman ni ostal dolžan odgovora; jasno in prepričevalno jim je zadevo razložil in jih ob koncu poučil: „Die Herren müssen eben logischer denken — gospodje morate pač bolj pravilno misliti!“ Tako jih je posekal, da so vsi umolknili. Odslej ga niso več vabili v svojo družino.

V tistih mesecih se je bilo tudi meni treba odločiti: kam sedaj po končani gimnaziji? Od mladih let dalje je živel v meni namen, da postanem duhovnik. Toda kdo se bo čudil, da na mladega neizkušenega mladeniča močno vplivajo številni vtisi in miki lepote in čara vidnega sveta. Doma nisem nič govoril o svojih načrtih. Mrko so me včasih pogledovali strogi oče, bolj zvedavo so skušali iz mene kaj izveliči mehkejša mati. Nekoč se popoldne odpravljam na pot. „Kam pa pojdeš?“ me vprašajo mati. „V Šmihel grem malo k Pongračevemu gospodu!“ Kako so se drugokrat radi hu-

dovali, če sem jo vsled dolgočasia potegnili z doma. Tokrat pa ne. „Da, le pojdi k gospodu, pa pogovorita se, to so pravi gospodi!“ Mati so upali, da mi Pongračev gospod „vrihtajo glavo“. Res sva se pogovarjala tudi o mojem bodočem poklicu in priznati moram, da so mi njegova trezna in dobrohotna izvajanja tako „zrihtala glavo“, da sem isto jesen po maturi prošil za sprejem v bogoslovno semenišče.

Ob 50-letnem jubileju akademije slovenskih bogoslovcev v Celovcu maja 1908 so bogoslovci priredili sijajno akademijo, katere se je udeležila številna duhovščina in mnogi laiki, na kateri sta govorila šentjankovski župnik Matej Ražun in dr. Janez Ev. Krek, bogoslovni profesor v Ljubljani. Bogoslovec — četrtoletnik Rožman je kot predsednik akademije zborovanje zelo spretno vodil. Takrat sem prvič videl dr. Kreka. V počitnicah leta 1909 in 1910 sem v Selcih in na Prtovcu večkrat imel priliko pogovarjati se z njim in občudovati njegov izredni velem, obenem pa njegovo skromnost in domačo preprostost.

Po dokončanem bogoslovnem študiju leta 1908 je bil Rožman nastavljen v Borovljah kot kaplan ob starem župniku Klemenčiču. Ni bilo lahko mesto, a Rožman je uspešno deloval. Že v enem letu se je zdelo, da se je z njim fara pomladila. Privlačne so bile njegove pridige. Menda stari Vertič ali nek drugi borovljski mož mu je kakor v preroškem duhu nekoč rekel: „Gospod, vi bodete še škof postali!“ Pri cerkvi sv. Jožefa je bilo ob njegovem prihodu pranganje. Staro zaprašeno in obledelo nebo (balдахin) je bilo z motvozom (špago) privezano na drogeve. Neki pobje so ga nosili. Čez leto dni je bilo že vse drugače: novo nebo so nosili štirje črno oblečeni tržani v belih rokavicah. Posebno privlačno moč je imel mladi kaplan na mladino. Dorašajoči fantje so ga ljubili in spostovali ter ga še pozneje radi obiskovali.

Dalje prihodnjic!

Za našo mladino

Veliki postni čas

Čas je nemiren. V Koreji še ni miru. V Moskvi je nastopil vlado nov diktator, o katerem sodi veliki svet, da bo bojda pospešil veliki razvoj s svojo nepopustljivostjo. Nad Zapadno Nemčijo so v minulih tednih sovjetski letalci sestrelili dvoje ameriških letal. Po osemletju so v mnogih zapadno-nemških vaseh ob češki meji prvič spet zatulile značne sirene. Premnogi so ob vsem tem črnogledi in jih je strah bližnje bodočnosti.

Te svetovne razmere bi smeli primerjati z velikim postnim časom. Koprna trpljenja pokriva zemljo, resne misli polnijo vsakogar, ki trezno motri položaj. Strahote nove vojne so poznane samo iz malih sličic o poizkusnih eksplozijah atomskih bomb nekeje v samotah ameriške ali ruske neizmerne planjave. Samo neznatna je splošna veda o učinkih vodikove bombe, glas o njih pa je strašen. Samo neznatni, sila neznatni so izgledi, da se bodo bodoča leta razvijala v miru in strpnosti, verjetnejša je nova, težka preizkušnja Evrope in človeštva.

Pri vsem tem se moramo vprašati z vso resnostjo in iskrenostjo: V koliko smo se mi vsi, ki smo kakorkoli doživeli strahovitost bivšega hitlerizma, res učili iz tistih let in njihovih težav? Ali ni bilo tako, da je mnogokateri spričo trpkih udarcev, ki

so zadeli njega in njegovo družino ali njegovo ljudstvo, obljubil sebi in Previdnosti večjo in doslednejšo notranjo zvestobo? Ali ni bilo tako, da je premnog čutil dobrodejnost in ljubezen očetove roke sredi najhujših uric in dni in se ves radosten začel zavedati, s kako toplo ljubeznijo vodi Njegova roka malega otroka sredi razpaljenih strasti in razkopanih razvalin? Vojna je minila, smeli smo se spet vrniti domov med družino, spet smo smeli uživati mir in zunanji red, spet smo se smeli posvetiti svojemu delu in še delu za večjo družino naroda ali države. Pa smo ostali v dosedanjih letih mirnega razvoja zvesti sebi in svojim sklepom, sklenjenim v času najtežje preizkušnje? In se nismo dali zavajati v nove zmote, na nova stranpota?

Vsi čutimo v sebi skrivnostni glas: Ni dobro se igrati s Previdnostjo! Kajti leta ne plačuje samo dobrega, marveč kaznuje tudi slabo. Brezmejna je njena ljubezen, nadvse ostra pa je tudi njena pravičnost. Morda bo prav, da nas Cerkev v teh tednih vodi v globine postnega časa bolj kot doslej, da se spet res zavemo sebe in svojega položaja. Iz te zavesti bo vzkliko v nas in med nami — morda še po novem velikem petku — resnično velikonočno jutro, ki bo končno premagalo sile pekla v nas samih in med nami.

Mladina piše:

SELE

Naši bregovi, pobočja in griči so pozimi zelo pripravnji za smučanje. Pogosto vidimo mestne smučarje s smučmi na ramah na poti na Mrzli log, kjer je še v zgodnji vigradi mogoče gojiti smučki šport. Pa tudi selska mladina zna smučke že dobro rabiti. Fantiči šolarji so se pozimi pod vodstvom učitelja Velika pridno vadili in so v nedeljo, 1. marca, v tekmah pokazali svojo spretnost v smučanju.

Tekmovalci so bili razdeljeni v tri oddelke: večji, srednji in mali. Ocenjevala sta tek carinika Fantur in najboljši koroški smučar Glantschnig. Usoda je nanese, da je učitelj Velik na dan tekme ležal na gripi bolan v Železni Kapli in ni mogel gledati uspehov svojega truda pri tekmovalcu. Prve nagrade so prejeli sledeči: od večjih šolarjev 12 letni Pušelčev Hanzej, od srednjih 10 letni Pajnarjev Herman in od malih 7 letni Husov Maksej.

Zgled mladih smučarjev je opogumil tudi večje fante, da so teden navrh, dne 8. marca, priredili tekmo v dveh oddelkih. Med starejšimi fanti se je izkazal najboljši g. učitelj Velik, med mlajšimi Feliks Ogris, pa tudi nekaj drugih je še bilo deležnih dobitkov, ki so jih darovali trgovci in gostilničarji. Edino Cvitarjev, Francej Uznik, je odnesel poleg nagrade še drugo manj prijetno nagrado: zvil si je nogo, ki je pa k sreči čez par dni že zopet bila v redu. Gledalci so se kljub mrzlemu vetru

Pismo iz Avstralije

Draga koroška mladina!

Ko sem bil še otrok, se spominjam, ko se mi je obzorje razširilo tudi dalje od sosedovega kozolca... Pogled mi je običal na pobočju gora: na Grintovcu, Storžiču, Kriški gori, Košuti, Dobriču, Stolu — da še celo Triglav sem mogel ob jasnih dneh videti skozi okno doma. Očeta sem vprašal: „Kaj pa je tam zadaj za temi gorami?“ Oče pravi: „Približno levó od Stola je Beljak, tam sem se učil. Potem je pa dolgo Vrbsko jezero, kjer smo pozimi led lomili. Jezero se zavozlja skoraj v Celovcu, to je pa glavno mesto Koroške. Nad Celovcem je pa Gospa Sveta, tam je bila mama v šoli... In daleč, daleč ter še naprej je Dúnaj, tam je pa naša Franca (služkinja) doma...“

Se ne dam miru z vprašanji: „Kaj pa potem...?“ Oče mi pa pravi: „Si še premajhen, ko boš večji, ti bom pa še več povedal, še iz vojske.“ Pa mi ni. Poslušal sem le pogovore med očetom in sosedom. V pogovorih sta obšla in prešla vso Evropo in končno je bil prvi v ruskem ujetništvu, drugi pa v italijanskem... V njunih pogovorih sem slišal večkrat ime: morje... Kje je konec morja? So na drugi strani tudi ljudje?

(Se nadaljuje)

PROSVETNI GLASNIK

Nove igre

Stari in mladi, igra v štirih dejanjih. Pri belem konjičku, veseloigra v treh dejanjih.

Lumpacij vagabund, čarovna burka v štirih slikah.

Kje je meja? Veseloigra v enem dejanju. Ob vojski, igrokaz v 4 slikah, spisal dr. Janez Ev. Krek.

Miklova Zala, igra v petih dejanjih (po Sketovi povesti priredil M. Bajur.)

Turški križ, igra v štirih dejanjih, spisal dr. Ev. Krek.

Tri sestre, igra v treh dejanjih.

Naše prireditve

ZGORNJE LIBUČE

Kuharski tečaj v gostilni Obertausch Fera smo prav lepo zaključili. Kar še bi dekleta rada prihajala učiti se kuhanja, a že pomlad trka na duri, zunaj se bo začelo delo. Dekleta bodo z veseljem uporabile svoje znanje, ki so si ga pridobile v tečaju, ko bo treba kuhati dobro kosilo delavcem na polju in jim bo treba poskrbeti tečno navžno.

Prireditve, s katero so zaključila dekleta kuharski tečaj, ne smemo prezreti. Gospodična Milka, Katica in Hanca so poskrbele za zares izvrstno razstavo ter zabave in poka polno prireditev. Pester spored: prizorčki, petje in deklamacije, je razveselil vsakogar. Posebno nasmejali smo se pri igri „Mož kuha“ in ob prizorčku „Strup za podgane“. Dekliški zbor pa je nastopil pod vodstvom gđc. Milke Hartman uspešno s sledečimi pesmimi: „Prišla bo pomlad“, „Barka zaplavala“, „Ta Dravca mi teče“, „Zakrivljeno palico“, „Čuk se je oženil“ in „Moje grede“. Veseli smo bili tudi prizorov „Marjanka“ in „Znamenje v polju“.

Slavnostni govor na prireditvi je imel g. Mirko Kumer, pd. Crčej z Blata. Lepo in zanimivo nam je nakazal napredek v gospodarstvu. Govoril je v velikih in težkih nalogah, ki čakajo dekleta, katere so ravno zaključile svoj pet tednov trajajoči kuharski tečaj. Sam napreden kmet, je tudi v svojih izvajanjih zastopal modernizacijo na vseh življenjskih področjih. Ob vsem tem pa seveda ne smemo zanemarjati duhovne-

ZA OTROKE:

Spoštuj očeta in mater...

Lepa je navada, da se vsako leto vsaj enkrat na prav poseben način spomnimo naših največjih dobrotnikov na zemlji — očeta in matere. Majhni smo še in naše glavice še ne morejo doumeti velikih skrbi, ki jih imajo naši starši z nami. Kako lahko se je podrsati z novimi čevljički po gladkem ledu; koliko pa morata očka in mamica pregarati, predno nam lahko kupita nove čevlje, na to mi niti ne mislimo. Toda, saj ni čudno, ko imamo sami toliko skrbi s šolo in šolskimi nalogami. A letos ne bo tako. Vsaj en dan bomo posvetili našemu ateu in se mu prav od srca zahvalili za vse dobrote, ki smo jih od njega prejeli. Na očetovski dan, 19. marca, to je na praznik sv. Jožefa, bomo prav posebno pridni, da nas bodo vsi veseli, prav posebno pa še dobri oče. In tako se mu bomo za vso skrb in delo zahvalili! Vsak po svoje. Ne bomo se učili pesmic in lepih berilc za ta dan. Očku bomo povedali to, kar čutimo v svojih mladih srčkih. Povedali mu bomo, da je ves naš in mi njegovi, da ga imamo silno radi in da bi nam bilo strašno hudo, če bi moral umreti. Očka bo naše pozornosti vesel in bo še z večjim zadovoljstvom skrbel za nas.

Vsi tisti pa, ki svojih očetov več nimamo in tako še bolje vemo, kaj se pravi imeti skrbnega očeta, se bomo na ta dan spomnili očeta s posebno molitvijo. In če nam bo mogoče, bomo tudi njegov grob okrasili, da ne bo zapuščen.

Še večji praznik za nas bo kmalu po očetovskem dnevu. Dober mesec za očetovskim dnem praznujemo namreč materin-ki dan. Ta dan je posvečen našim ljubljnim mamicam, ki nam tako skrbno krpajo obleko, pripravljajo hrano in nas tako ljubeznivo učijo. Mamica je naš največji zaklad, zato jo imamo tudi najrajši! Brez mamice bi bili veliki revčki, kot so mnogi naši znanci. Ljubega Boga bomo prosili, da nam še dolga leta ohrani pri življenju naše dobre mamice.

Materinski in očetovski dan sta za Boži-

ga življenja, ki zahteva tudi svoje. Sezimo ob večerih po dobrih knjigah in dobrih listih, odklonimo pa vsako vrsto tiska, ki bi mogel razjedati srečno družinsko življenje. Tisk, ki odtuja mlado družino, zato zavračamo.

Prireditve, pri kateri je nastopil tudi z lepim uspehom moški zbor iz Zgornjih Libuč pod vodstvom g. Fr. Linharda, je navdušila udeležence tako, da so zahtevali ponovitev.

Veseli nas, da je kuharski tečaj, ki ga je priredila Kmečka gospodarska zveza, tako lepo uspel.

Učiteljicam ter tečajnicam pa ne gre lepa zahvala le za lepo pripravljeno prireditve, ampak tudi za vso presenetljivo razstavo kuharskih del.

ZITARA VAS

V nedeljo, dne 15. marca, popoldne se je v Prosvetnem domu v Žitari vasi zbralo prav številno občinstvo iz vsega okoliša, da prisostvuje kulturni prireditvi, kajti igral-ska skupina iz St. Vida se je po 20 letih spet oglasila v naši sredi in nam pokazala ljudsko dramo „Počeni prstan“. Pri nabitosti polni dvorani smo sledili izvajanjem igralcev, ki so svoje vloge vsi zelo dobro podali, tako da je res vsa dvorana čutila z njimi.

Prepričani smo, da so vsi odhajali iz dvorane z zadovoljnostjo in željo, da bi spet kaj takega doživeli. Pa kakor smo slišali pripravljate že spet novo igro. Torej veselo na delo in kmalu na svidenje!

VABILO

Že sedaj opozarjamo vse od blizu in daleč na zaključno prireditev kuharskega tečaja v Šmihelu pri Pliberku. Dekleta tečajnice bodo poskrbele za vsakega, prav posebno pa še za pester spored kulturne prireditve. Zaključek bo na cvetno nedeljo, dne 29. marca, z razstavo pri Šercerju.

VABILO

„Farna mladina“ iz St. Vida v Podjunu priredi v nedeljo, dne 22. marca, ob 3. uri popoldne pri Voglu v St. Primožu igro

„RAZVALINA ŽIVLJENJA“

Igro bomo ponovili po Veliki noči.

Vsi pristrčno vabljeni!
„Farna mladina“.

čem in Veliko nočjo dva najlepša praznika. Nanju se bomo pripravili z največjo skrbjo in ljubeznijo.

Ker čas hiti, bomo pričeli s pripravami za materinski dan že kar danes. Mislim, da ni med nami nikogar, ki ne bi hotel vsaj enkrat v letu na poseben način razveseliti svojih staršev. Torej na delo, tako da bo materinski dan letos naš najlepši praznik!

Za očetovski dan

V malem srčku so voščila, ki bi rada jih razkrila deklica neuka, mala, ko bi vedela in znala. Srčce podam ti svoje, beri v njem voščilo moje! Atek zlat mi ti ostani, vso ljubezen mi ohrani.

Kar je v srčecu želja, kar je zvezdic vrh neba, kar je rožic širom krog, pesmi, ki jih poje log, vse bi v košek lep nabral, tebi vse bi danes dal s prošnjo, dragi ata, mnogo let naj Bog ti dal!

Babica in vnuk

Kako se pač rada imata — in vedno se lušno igrata! Pa babica pravi: „Buc, buc, pred luknjico čaka že mucl! Če miška zdaj ven prileti, jo muček najbrž kar dobi...“ Kako se zdaj vnuček smeji in babične prste lovi! —

Val. Polanšek

Gnojenje naših travnikov

Glavni dohodek našega kmetijstva je v živinoreji. Zato pa je tudi važno, da pridelamo na naših travnikih dobro in zadostno krme, ker je to pač pogoj zadostnega in pravilnega krmljenja. Kaj pomaga tudi vsa skrb za izboljšanje živinoreje, ako pa ne izboljšamo načina krmljenja. Ni pa pri krmljenju važna samo količina krme, v odločilni meri je važna tudi kakovost krme. Več krme daje tudi več gnoja in več gnojnice, kar oboje spet vpliva na povečanje količine in izboljšanje kakovosti pridelane krme.

Prav gotovo je pri nas še veliko travnikov, ki ne dajejo takega pridelka krme, kakor bi ga mogli dajati, ako bi bili ti travniki izboljšani.

Prvi pogoj dobrega pridelka krme na travniku je ta, da dobijo travne rastline na travniku primerno vlago. Te ne sme biti preveč pa tudi ne premalo. Ako vodne razmere na naših travnikih niso urejene, ako so travniki prevlažni, nam tudi vse drugo ne bo prineslo povečanja in izboljšanja krme. Pa tudi travniki, ki so presuhi, ne morejo dajati dobrih pridelkov krme. Ako takih presuhih travnikov ne moremo namakati, moramo premišljavati, ako ne bi bilo mogoče boljše te travnike spremeniti v njive, in na njih nato pridelujemo krmo. Njive potrebujejo namreč manj vlage kakor pa travniki.

Travnike moramo pravilno oskrbovati, rahle travnike moramo spomladi povaljati s težkim valjem, travnike moramo pravočasno kositi in seno moramo poizkušati posušiti s čim manjšimi izgubami. To vse je potrebno za velike pridelke sena. Predvsem pa je potrebno še nekaj in to je **zadostno in pravilno gnojenje**. To je gotovo najvažnejši in najodločilnejši pogoj dobrih pridelkov krme na travnikih.

Gotovo je podlaga gnojenja travnikov hlevski gnoj, nadalje gnojnice in pa kompost. Gnojnice pa vozimo na iste travnike

le vsako tretje leto, ker bi drugače travnike preveč zaplevelili. Plevel na takih travnikih najlažje zatiramo s tem, da pravočasno, bolje malo prezgodaj, kosimo.

S samim hlevskim gnojem pa navadno še ne bomo dosegli največjih in najboljših pridelkov krme na travnikih. Zato je potrebno, da gnojimo še z umetnimi gnojili, saj navadno tudi hlevskega gnoja nimamo niti v zadostni meri na razpolago, da bi mogli travnikom z njim pravilno in zadostno gnojiti.

Najboljše pa je, ako se hlevski gnoj in pa umetni gnoj na travniku menjata, ker se s tem hranilne snovi tako izpopolnijo, kakor je za uspevanje krmnih rastlin na travniku najboljše.

Z umetnimi gnojili moramo gnojiti travnikom tako, da dajemo vedno vse potrebne hranilne snovi. Trosimo torej:

Thomasovo moko ali superfosfat, 40%-no kalijevo sol in nitramoncal (= apneno-amonijev soliter)

Ni torej pravilno naziranje, da potrebujejo travniki, ako že umetna gnojila trosimo samo Thomasovo moko ali superfosfat. Učinek tega gnojila je mnogo-boljši, ako gnojimo tudi s kalijevo soljo.

Navajamo dva primera takega pravilnega in najbolj priporočljivega načina gnojenja. V prvem primeru razdelimo vso travniško površino v štiri, v drugem pa v tri, približno enake dele. Na teh delih se nato gnojenje menja tako kakor se menja vsako leto kolobar ali plodored na njivi.

Kdor v jeseni še ni gnojlil ali pa je samo pomanjkljivo gnojlil, ta more to gnojenje sedaj v spomladi še nadoknaditi. Kdor pa doslej še ni tako gnojlil, kakor je v naslednjih primerih omenjeno, naj to poskusi. Večji in boljši pridelki krme bodo najboljši dokaz, kako se to izplača. Še boljši dokaz temu pa bo večje število dobro krmljene živine v hlevu.

I. PRIMER

Travniki so razdaljeni v 4 dele, vsako drugo leto gnojimo s hlevskim gnojem.

	Količine gnojil na 1 ha	Čas gnojenja
1. četrtnina travnikov	1000-1500 kg apna 300-400 kg Thomasove moke ali superfosfata 200 kg 40%-ne kalijeve soli 150 kg nitramoncala 200-300 hl razredčene gnojnice	jesen jesen ali vigred jesen ali vigred vigred po 1. košnji
2. četrtnina travnikov	150-200 q hlevskega gnoja po potrebi še: 100 kg nitramoncal-a	jesen po 1. košnji
3. četrtnina travnikov	400-500 hl na pol razredčene gnojnice 300-400 kg Thomasove moke ali superfosfata po potrebi še: 100 kg nitramoncal-a	vigred jesen ali vigred po 1. košnji
4. četrtnina travnikov	150-200 q hlevskega gnoja po potrebi še: 100 kg nitramoncal-a	jesen po 1. košnji

II. PRIMER

Travniki so razdeljeni v tri dele, vsako tretje leto gnojimo s hlevskim gnojem

	Količine gnojil na 1 ha	Čas gnojenja
1. tretjina travnikov	800-1200 kg apna 300-400 kg Thomasove moke ali superfosfata 200 kg 40%-ne kalijeve soli 150 kg nitramoncal-a 200-300 hl na pol razredčene gnojnice	jesen jesen ali vigred jesen ali vigred vigred po 1. košnji
2. tretjina travnikov	400-500 hl razredčene gnojnice 300-400 kg Thomasove moke ali superfosfata po potrebi še: 100 kg nitramoncal-a	vigred jesen ali vigred po 1. košnji
3. tretjina travnikov	200 q hlevskega gnoja po potrebi še: 100 kg nitramoncal-a	jesen po 1. košnji

Dunajski spoml. velesejem

V sredo, dne 11. marca, je Dunajski velesejem spet odprl vrata mnogim tisočim prodajalcem in odjemalcem. Sejem bo trajal do 22. marca t. l.

Ob priliki otvoritve predstoječega Dunajskega velesejma je bila v četrtek, dne 5. marca, v Celovcu tiskovna konferenca zastopnikov koroških listov, katere se je udeležil tudi celovski župan g. Graf. Ob tej priliki je tiskovni šef, g. Alfred Porges, podal pregled o tej veliki mednarodni prireditvi, kateri se je posrečilo pridobiti spet isto stopnjo, ki jo je imel Dunajski velesejem pred letom 1939 kot svetovni sejem.

Tokrat bo na Dunaju 2600 razstavljalcev, med temi jih bo 600 iz inozemstva. To število je brezdomno precej višje kot

zadnja leta. Prav posebno se bo Dunajski sejem letos izkazal na tehničnem sektorju in na izboljšanih konstrukcijah.

Dunaj pričakuje v teh tednih približno 500.000 obiskovalcev. Kar se tiče razstavljalcev, je Nemčija najmočnejše zastopana in sicer s 518 razstavljalci; nato sledijo Italija s 118, Švica s 86, Francija z 72 in Anglija s 63 razstavljalci. Razen Španske, Portugalske in Turčije razstavlja tudi Perzija.

Iz avstrijskih zveznih dežel pride na Dunaj 374 razstavljalcev; 144 iz Nižje Avstrije, 81 iz Zgornje Avstrije, 43 iz Štajerske, po 31 iz Predarlške in Salzburške, 30 iz Tirolskega, iz Koroške 13 in eden iz Gradišanske. Kdor ima sejsmsko izkaznico, ima vožnjo po železnicah in na avtobusih za 25 odstotkov znižano.

Našim gospodinjam

Gospodinjski proračun o uporabi pridelkov

Ni več daleč do pomladi, ko bomo začele s setvijo na vrtu. Do novih pridelkov pa je bolj daleč in do takrat bo moralo biti opravljenega še veliko težkega dela. Za vsa ta težka dela bo potrebna primerna hrana. V hiši pa imamo tudi otroke, ki morajo imeti zadostno hrano, da bo mladina močna in zdrava. Pri potratni uporabi bi zaloga lahko vse prehitro pošla. Živež kupovati pa je bolj težko, ker je denarja komaj za davke, sol, sladkor, potrebno obleko, obutev itd.

Gospodinje, četudi živimo v naprednih časih, vendar nam ne sme biti odveč zlata vreden nauk, ki so ga kmečke gospodinje in matere dale svojim hčeram - nevestam na pot v novi dom, ko so svetovale: Ko bodo pridelki pod streho, preštej mesece, tedne, dni in ljudi v hiši. Pridelke porazdeli tako, da boš za težka dela vedno imela kakšen priboljšek in tudi druge dni vedno kaj dobrega na mizi. To je bilo navodilo za gospodinjski proračun. To ni nauk samo za mlade gospodinje. Enako velja za nas stare, ki smo pametnih navodil tudi potrebne.

Poznam gospodinje, ki so tak proračun že v jeseni naredile. Druge so ga sredi zime, me ga bomo pa sedaj. Preglejmo vse zaloge žita, moke, krompirja, fižola, masti, svinjskega mesa, klobas in jih delimo z dnevi, tedni ali vsaj meseci. Po tem proračunu uporabo uravnajmo. Varčujmo sedaj, dokler je še kaj v zalogi. Iz prihranjenih žlic masti in moke se v nekaj mesecih nabere večja množina, s katero bomo skozi vse leto brez skrbi dobro kuhale in pekle, ko navadno potratnim gospodinjam pred novimi pridelki že vsega zmanjka.

Varčujmo, kjer se sme brez škode in ne bodimo potratne, četudi imamo na zalogi še vsega za potrebo in še več. Zavedajmo

se starega ljudskega pregovora, ki pravi, da je prihranjeno jajce več vredno, kot sneden voll!

Poznam gospodinjo, ki pri skromnih dohodkih vedno dobro kuha. Ona nobene jedi in prežganja ne zalije s čisto vodo. Na štedilniku ima lonec, v katerem kuha oprane odpadke čebule, korenjčka, kolerabe, petršilja, zelene, rebrca od zelja. S to dišečo juho zboljša okus srednje - dobro zabeljenim jedem, Vedno ima v zalogi nekaj doma zluščenega bučnega semena in orehov, ki zmlete v ponvici prepraži, zalije z dišavno juho, osoli, še malo pokuha in s to polivko zabeli žgance, cmoke in druge testenine. Okus je tako fin, da se ti pri taki zabeli zdi, da ješ kuhane orehove štruklje. Za praznike naredi ta gospodinja iz zluščenih bučnih semen prav dober nadev za pogache, ki jih prav na debelo namaže. Vmes pa potrosi s posušenimi črešnjami, ki jih v sladki vodi nekoliko namoči. Družina je zadovoljna s takimi dobrotami, ki nadomestijo drage rozine.

V kleti ima poleg kislega zelja in kisle repe velik škaf kislega stročjega fižola, naribanih buč in kumar. V zasipnici ima rdečo peso, redkev, korenjček, petršilja pa ima celo gredo v pesku pri krompirju, kjer je klet bolj topla. Tudi kosti, kadar kupi meso, na drobno razseka in še dva do trikrat prekuha. Res ni juha več tako krepka, a vendar je boljše kot čista voda.

Gospodinje, vem, da so to malenkosti. A prav malenkosti sestavljajo naša gospodinjsva. In prav od malenkosti je včasih sreča in zadovoljnost v družinskem življenju odvisna.

Pri svoji dolžnosti pa ohranimo veselo srce in pogumno nadaljujmo delo za svojo družino. Gospodinja, žena in mati zmore vse!

Licenciranje v letu 1953

V smislu določil koroškega zakona o pospeševanju živinoreje so določena licenciranja za leto 1953 za vse bike v starosti nad 12 mesecev, z izjemo onih bikov, ki so bili ali ki bodo prignani na kak plemenski sejem.

Za licenciranje veljajo sledeči predpisi:

1. Za bike, ki so bili že licencirani, je prinesiti s seboj uradni pripustni list in skočni zapisnik. Kdor ne predloži pripustnega lista, mora plačati celotno pristojbino kakor pri prvem licenciranju. Za bike, ki še niso bili licencirani, je treba prinesiti s seboj izvlečke iz rodovniške knjige ali iz hlevske knjige. Tudi biki, za katere teh podatkov rejci nimajo, je treba prignati k pregledu.

2. Vse živali morajo biti oznažene in jih je prignati tako, da niso v nevarnosti ljudje ali pa stvari.

3. Licencirane biki je pod kaznijo dovoljeno pripuščati samo pod pogoji, ki so označeni v pripustnem listu.

4. Pristojbine za licenciranje in za skočno dovoljenje je plačati pri občinskem uradu. Pristojbino za pripustno dovoljenje je treba plačati samo pri prvem pregledu, za skočno dovoljenje pa prvič in pri vsaki obnovitvi. Naknadno licenciranje za biki, ki niso bili prignani k pomladnemu pregledu, je dovoljeno samo v nujnih slučajih in je treba za to plačati trikratno pristojbino.

Pristojbina za pripustno dovoljenje je 10 šilingov, za skočno dovoljenje pa 20 šilingov.

Okraj Celovec

30. marec: ob 13.30 Otmanje, ob 15.00 Skofji Dvor.

31. marec: Ob 8.00 Gradnica, ob 9.30 Pokrče, ob 10.30 Vabnja ves, ob 11.30 Jadovce, ob 13.00 Grabštanj, ob 15.00 Krški most, ob 16.00 Pokeriče.

8. april: Ob 8.00 Kotmara ves, ob 9.30 Bilčovs, ob 11.00 Skofiče, ob 12.30 Hodiše, ob 15.00 Ribnica.

9. april: Ob 8.00 Na Spi, ob 9.00 Humperški grad, ob 10.00 Vrsta ves, ob 11.00 Golšovo, ob 14.00 Medgorje, ob 16.00 Ra-diše.

Parilnike (Futterdämpfer), pralne stroje nudi pod ugodnimi plačilnimi pogoji

KURT MARKTL & Co.
kmetijski stroji in nadomestni deli

CELOVEC-KLAGENFURT, St. Peter, končna postaja obusa. Völkermarkter Strasse Nr. 117

30. april: Ob 8.00 Medborovnice, ob 9.00 Smarjeta v R., ob 10.30 Borovlje, ob 11.30 Kožentavra, ob 13.30 Svetna ves, ob 15.00 Bistrica v Rožu.

12. maj: Ob 8.00 Sapotnica, 10.00 Sele-Kot, ob 11.00 Sele - pri cerkvi, ob 12.00 Sele - Terkl.

Spored za licenciranje bikov v ostalih okrajih priobčimo pozneje.

Koroški sejem v Celovcu

V dneh od 6. do 16. avgusta letos bo v Celovcu Koroški sejem, katerega glavno obeležje bo spet organizacija proizvodnje, predelave in prodaje lesa.

V okviru teh prireditev bo važno predvsem zborovanje predstavnikov avstrijskega lesnega gospodarstva. To zborovanje naj bi združilo vse zastopnike lesne industrije, lesnih podjetij, strokovnjakov lesnega gospodarstva in lesnih predelovalcev. Na tem zborovanju naj bi se tako sešli k skupnemu razgovoru vsi, ki imajo opraviti z lesom, tako od kmeta in gozdnega lastnika kot producenta lesa, pa do vseh, ki v obrti in industriji les predelujejo in obdelujejo.

Na tem zborovanju bodo imeli predavanja zastopniki zadevnih ministrstev, strokovnjaki gospodarstva, predvsem industrije in izvoza lesa.

Les v službi ljudstva

V okviru Koroškega sejma bo letos po-

sebna razstava, ki naj pokaže les, vso predelavo lesa in uporabo lesa v službi ljudstva. To posebno razstavo priredi zvezno ministrstvo za trgovino in obnovo.

Prevoz na posestvu gospodarstva („Innerbetriebliches Transportwesen“)

Zavod za pospeševanje gospodarstva pri koroški trgovski zbornici bo priredil posebno razstavo, ki naj pokaže spravljanje lesa, prevoz lesa in predelovanje lesa na posestvu samem.

Iz prednjega je razvidno, da si bo mogoče ogledati na Koroškem sejmu poleg številnih novosti še dve strokovni razstavi, ki bosta zanimali predvsem gozdne posestnike, industrialce in obrtnike.

Že do sedaj je prispelo veliko število prijav za Koroški sejem iz tuzemstva pa tudi iz zamejstva, zlasti iz Nemčije, Italije in Švice.

Slovenske oddaje v cadu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji.

22. marca: 7.15 verski govor - glasbeni spored - 23. marca: 14.30 tedenski pregled - Humor za „železno zaveso“. - 21. marca: 14.30 iz zdravstva - Iz čini, ki so bili in jih ni več... - 18.30 solisti. - 25. marca: 14.30 za kmeta. - 26. marca: 14.30 zbori pojejo - 27. marca: 14.30 jugosl. orkestralna glasba. - 28. marca: 8.45 za naše male poslušalce - šport. - 18.50 Herwig: Boštjan iz predmestja. - 29. marca: 7.15 verski govor - Sonce čez hriboček gre, pesmi v nebo done...

Plašči iz balonske svile dežni in za motoriste najceneje v strokovni trgovini
V. TARMAN,
Celovec-Klagenfurt, Völkermarkter Str. 16.

RADIO VATIKAN
Oddaje vsak četrtek in vsako soboto ob 19. uri.
Vsako nedeljo ob 18. uri „Verska ura“.
(val 50.25, 31.10, 25.55 in 196 m)

TRST II. (306.1 m ali 980 kc sek)
Dnevne oddaje: 7.15-8.30, 11.30-14.45, 17.30-

24.00. - Ob nedeljah: 8.00-24.00. - Poročila dnevno: 7.15, 12.45, 14.00, 19.45, 23.15. - Ob nedeljah 8.15, 12.45, 19.45, 23.15

20. marca: 13.00 Glasba po željah - 18.15 Čajkovski: Koncert št. 2. - 19.00 Kraji in ljudje - 21.15 Kako nastane zemljevid? - 21. marca: 13.00 Šramcl kvintet in duet - 13.30 Kulturni obzornik - 18.15 Dvorak: Simfonija št. 5 - 19.00 Pogovor z ženo 21.00 Malo za šalo - malo zares - 22.00 Wieniawski: Koncert za viol. st. 2.

Keuschnigg - semena
že od 1879

priljubljena preizkušena

CELOVEC-KLAGENFURT

Dvokolo kupim samo pri
TRUPPE & ERMANN
Beljak - Villach, Wiedmannng. 41
Vogal Kirchenplatz

Več kot 40 raznih dvokoles vam je na izbiro. Tudi na obroke.

Zbirališče WARMUTH, VILLACH-BELJAK

Warmuthovi velikonočni nagracni razpis
od 16. do 31. marca

„Kje tiči velikonočno jajce?“

V naših izložbenih oknih in v trgovskih prostorih je skritih 10 pirhov z eno besedo, ki skupaj dajo velikonočno voščilo. - Nagradno vprašanje je:

„Kako se glasi WARMUTH-ovo velikonočno voščilo?“

Pravilne rešitve z najboljšo risbo bodo nagrajene. Dobitki: 1. nagrada: gratis nakup za S 500.-. 2. nagrada: gratis nakup za S 300.-. 3. nagrada: gratis nakup za S 200.- in še deset tolažilnih nagrad.

Rešitve s točnim naslovom morajo biti pri nas do 31. marca 53, 18. ure. Na velikonočno nedeljo bodo nagrajenci objavljeni v dnevnih časopisih. Odločitev komisije je dokončna. Warmuthova postrežba odjemalcev Ta teden: poceni kilo-ostanki raznega tekstilnega blaga.

Vistra, enobarven	od 8.50	Ripp hlače	7.80
Vistra za obleke, vzorčasto	od 11.20	Macco hlače	9.90
Shantung, enobarven	od 13.80	Garniture perila, poceni	15.60
Shantung, novi vzorci	od 16.50	Spodnja krila s čipkami	28.80
Blago za predpasnike	od 11.20	Chamese nočne srajce	39.-
Zephir za srajce, barvast, karo	od 12.50	Gumijasti steznik	16.20
Blago za pižame, črtkasto R. Bw. od	12.80	Kuhinjski predpasniki	19.50
Volneno bl. za obleke vseh barv.	19.90	Klotasti predpasniki	23.40
Hämmerle bl. za obleke, enobarv.	17.70	Delavske hlače, Ia gradl	42.-
Shantung za obleke, 130 cm	35.-	Delavske obleke Ia gradl	84.-
Škotsko blago, pisano	15.-	Delavske srajce, Ia Köpper i. Bl. gr.	39.-
Diagonal blago za plašče, 140 cm	79.-	Modne srajce, enobarvne, R. Bw.	43.40
Hämmerle balonska svila, 140 cm	41.-	Zephir srajce, pisano kariraste z rezervnim blagom	59.50
Svila za obleke, vzorčasta, 90 cm	17.-	Hämmerle popelin srajce, Sanfor	79.50
Nogavice, levo pletene, prima	18.80	Hämmerle touring srajce, Sanfor	78.-
Svilene nogavice, poceni	12.50	Hämmerle popelin srajce, črtkaste in kariraste, Sanfor	97.90
Ripp nogavice, zelo poceni	9.90	Spodnje hlače, dolge iz Linzer gr.	35.-
Perlon nogavice, trpežne	27.30		
Žepni robci	1.80		

Charmese spodnje hlače, kratke	17.90
Prima kamgarn, 145 cm	138.-
Gabardine, 140 cm, že od	95.-
Štajerski loden, siv, 140 cm	49.-
Buckasto blago za obleke, 140 cm	54.-
Esterhazy modno blago, 140 cm	53.20
Zamet za obleke, barvast	od 49.50
Loden za površnike, kar, 140 cm od	53.70
Posteljno blago, 120 cm R. Bw.	15.60
Posteljno blago, 80 cm, rožasto	10.60
Blago za rjuhe, 142 cm, R. Bw.	18.20
Blago za rjuhe, 90 cm, R. Bw.	19.60
Blago za pregrinjala, rožasto, 80 cm	12.60
Blago za pregrinjala, rožasto 120 cm	19.60
Store blago, 150 cm	12.40
Kuhinjske brisače, 55-100	6.50
Navadne brisače, R. Bw.	7.80
Blago za namizne prte, rdeč in plavo, 145 cm	21.60
Gradl za modroce, 120 cm, d. kv.	25.70
Gradl za modroce, damast, moder, 120 cm	29.-
Klot v vseh barvah, 140 cm	24.-
Inlet, 80 cm	15.40
Inlet, 120 cm, rožnato-moder	28.-

Damska- moška in otroška oblačila kupite v največji modni hiši na Koroškem najceneje!

Čistokrvni enodnevni piščanci

beli ameriški leghorn, jerebičasti italijanski, rhodeländer, zlati ameriški (New Hampshire) in še mnogo drugih ras.

Piščanci gosi in rac

pošiljamo po pošti in železnici, da dosepejo živi - garantiramo. Od lani smo z valilnico F. in J. Zuber, Klagenfurt prekinili poslovne zveze in ne prodajamo piščancev ali mladih jajčaric od tega podjetja.

Pozor! Ne kupujte mačke v žaklju, temveč samo pulloruma proste

Čistokrvne piščance in mlade jajčarice

ki jih dobavljajo zmogljive valilnice

I. Kärntner Kücken- und Junghühnerzentrale

J. WERSCHETZ. Beljak, Bahnhfstr. 17, na dvor., tel. 68-29

URADNE OBJAVE

Magistrat deželnega glavnega mesta Celovec
Mag. odd. I - v prenešenem delokrogu

ZAČASNA OMEJITEV PROMETA ZARADI ODJUGE

Magistrat deželnega glavnega mesta Celovec odreja v smislu §§ 31, odst. 1. in 33 mestno polic. reda (St. Pol G), BGBl. št. 59/1947:

Pri omehčanem cestišču je promet z vozili preko

ZA RAZVEDRILO

Franci je obolel, imel je precej hudo škrlatico in zdravnik je bil vsaj dvajsetkrat pri njem. Zato pa je bil tudi račun, ki ga je dal zdravnik po Francijevem ozdravljenju, precej velik.

Oče ogleduje račun, nato pa pravi zdravniku: „Toda, gospod zdravnik, malo ceneje bi pa že lahko naredili. Ne smete namreč pozabiti, da je bil naš Franci tisti, od katerega so vsi otroci v šoli dobili bolezen in vam je tako napravil veliko dela in veliko zaslužka.“

treh ton skupne teže, dokler traja odjuga, prepovedan na sledečih cestah: Annabichler Strasse, Schulgasse, Auer-von-Welsbach-Strasse, Hirschenwirtstrasse, Hörtendorfer Strasse, Prinz-Eugen-Fledermaus- in Paulinenstrasse, Mageregger Strasse, Suppanstrasse, Welzenegger Strasse med Pischeldorferstrasse in gradom Welzenegg, Witternitzstrasse, Wartburgweg, Aichelburg-Labia-Strasse, Deutenhoferstrasse, Feschnigstrasse in Flatschacher Strasse med Schaumgasse in Rosentaler Strasse.

Ako je cestišče zmrznjeno in za vozila, ki služijo namenom, kakor so označeni v § 23, odst. 1, cestno pol. reda (gasilci, javna varnost, pomožni in bolniški prevoz, rešilna služba), te omejitve ne veljajo.

Prestopki proti tej odredbi bodo kaznovani kot upravni prekrški v smislu § 72, cest. pol. reda (St. Pol G), BGBl. št. 46/1947.

Magistrat deželnega glavnega mesta Celovec

KINDERWAGEN lepe oblike in poceni v veliki izbiri
BELJAK
Kulterer VILLACH Itallenerstr. 1

Koroška kmetijska zbornica

STROKOVNA IZOBRAZBA ZA GOSPODINJSKI POUK

Zaradi ustanovitve kmetijskih nadaljevalnih in strokovnih šol in zaradi izboljšanja ter izpopolnitve kmetijske in gospodinjske izobrazbe se je pokazalo pomanjkanje ženskih strokovnih učiteljic. Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo namerava zato začeti s posebnim dvoletnim učnim tečajem, s katerim v zvezi bo polletni tečaj predvsem za praktično strokovno izobrazbo. V te tečaj se morejo vpisati absolventke višjih učilišč za gospodinjske ženske poklice, nadalje absolventke učiteljišč in absolventke splošnih srednjih šol. Pri tem bodo imele prednost prosilke, ki so doma na kmetijah ali pa imajo kmetijsko oziroma gospodinjsko prakso. Tečaj se bo začel sredi aprila letos; kraj tečaja bo pravočasno javljen. Stroški za študij so določeni na mesec s S 350.- za oskrbo in internat, šolnina pa je po S 50.- na semester.

Takojšnje prijave z vsemi potrebnimi pri-

logami (opis življenja, podatki o strokovni izobrazbi in kmetijski praksi) je poslati deželni vladi ali po Kmetijski zbornici.

Magistrat deželnega glavnega mesta Celovec
Okrožni volilni odbor
Volilno okrožje 24 (Koroško)
Stev. 13.526/53.

Celovec, dne 10. marca 1953

RAZGLAS

Gospod deželni glavar Ferdinand Wedenig, ki je bil na objavljenem okrožnem volilnem predlogu za volilno okrožje 24 (Koroško) izvoljen na prvem mestu kot poslanec socialistične stranke Avstrije v državni zbor, se je dne 4. marca 1953 odrekel svojemu mandatu.

Prosti mandat je prevzel v smislu § 102, odst. 1, NWO, namestnik na prvem mestu, gospod Robert Janschitz, roj. 6. oktobra 1921, stanujoč v Volšperku, Schwemtratten Nr. 29.

Okrožni volilni vodja:
Graf, I. r.

Voljo živo da SCHLEPPE-PIVO

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT
Precht
Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30
Od 20. do 26. 3.: „Pandora“
Stadttheater
Predstave ob 16. in 18. uri, ob ponedeljkih tudi ob 20. uri.
Od 20. do 23. 3.: „Muß das sein Fräulein“
Od 24. do 26. 3.: „Großstadtgeheimnis“

BELJAK-VILLACH

Bahnhoflichtspiele
„Froschmänner“
DOBRLA VAS
Dne 21. 3.: „Der Bettelstudent“
Dne 22. 3.: „Der Bettelstudent“
Dne 25. 3.: „Falkenauge“

MALI OGLASI

PLAŠČI za MOTORISTE, GUMIJASTI, NYLON in PELERINE
V S A K E VELIKOSTI najceneje
Gummihäuser Klagenfurt, Bahnhofstrasse 33.

Spalnice iz mehkega lesa, kuhinjske oprave, omare, zložljive postelje, divani, tapecirano pohištvo, po raznih cenah pri
RUDOLF SLAMA,
tovarna pohištva,
Klagenfurt, St.-Veiter Str. 15,
telefon 2258.

19.- = Predelave, ljubko, elegantno Hutsalon „Elies“ Völkermarkter Strasse 13.

Za Veliko noč in pomlad boste kupili samo v trgovski hiši Korošca G. Umschaden Celovec - Klagenfurt, am Fleischmarkt

Nudimo vam prvovrstno kvalitetno blago po nizkih cenah, kakršnih še ni bilo in v največji izbiri

- Damski modni plašči, najnovejši
- Moški plašči iz blaga in gabardine, Hubertus plašči
- Moške, deške in fantovske obleke
- Kamgarni, Gabardine, blago za plašče
- Blago za obleke v najnovejših barvah in vzorcih
- Imprimee, shantung svila
- Razne vrste zameta
- Moške srajce iz najfinejšega popelina od S 49.-
- Vistra in pralno blago od 9.80 navzgor